

A
Lehetsé-
ve, jé-
segítse-
Ez-
módot
kipótol-
A
szöve-
nyak a
A
hogy o-
fogátit

Egyedüli főraktáros Magyarországra és Ausztriára: Török József gyógyszerész, Budapest, VI. ker., Király-utca 12. szám. Vertrieb Franz. Kosmet. Artikel Wien, XII. Bez., Teihackergasse No. 5.

+ SOVÁNYSÁG. +

Sz. p. felt. testidomokai, nyertek a
tört., védett, keleti **BÜSTERIA**
erőpuncokálta, m-ly arany
eremlék. kinttettézet. Hí-
zás 6-8 hét által: egész 30 fontig.
Szigoruan szold, nem ami-
tás. Szamos köszönetnyil-
vanítás. Doboz használati uti-
tással 2-75 K. A pénz posta-
utálánján beküldés, vagy utánvé-
mel't, portó küll. — Diszkrét
székiadás. **Dr. Franz Steiner**
& **Co. Berlin** 24. Königrä-
tzerstrasse 55. Főváltó és
székiadás **Türk József** Budapest,

Ferdére taposás, kisiklás, fáradtság, az idegek rázkódtatása kizárva!
Berson művek Budapesten. VII.

Legujabb kimerítő nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.—Kiváratra a postaköltség viselése ellenében megtekintésre is szállítunk k

[illegible]

Gyártja Földes Kelemen laboratoriuma Aradon
Kapható minden gyógyszerárban, illatszert- és drogua-üzletben

Wien, I., Kärntnerst

IBACH-zongorát játszanak és ajánlanak:
Backhaus, Dohnányi, Pugnol, Alice Ripper, Sauer, Stefaniay stb.

Ertesítet kivanatra küld az Igazgatóság.

Wien, I., Kärntnerst

I. oszt. Háztartási cikkek.
II. oszt. Asztalkészlet, evőeszközök.
III. oszt. Utazási és turistacikkek.
IV. oszt. Ajándéktárgyak és ujdonságok.

BUDAPEST, MÁJUS 4

postailag meg
csatolandó.

A RHINOCZEROSZ-BABA MESTERSÉGES TÁPLÁLÁSA. — Kittenberger Kálmán eredeti fölvétele.

(Minden jog fenntartva.)

Franklin-Társulat nyomdája, Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

DÉLFRANCZIAORSZÁG RÓMAI EMLÉKEI.

Régi megfigyelés az, hogy ha az ember egyik országból a másikba utazik, még mielőtt a határt elérte volna, találkozik olyan dolgokkal, melyeknek igazi kifejlése vagy pompája csupán a következő országban található föl. Nem lehet éles határvonalat húzni még például a német és francia terület között sem s ha az ember nyitott szemmel és egész lassan utaznék Berlinből Párisba, azt a csodálatos metamorphosist is megfigyelhetné, mint válik fokként párisi a poroszból. Az utas és különösen a modern utas első sorban természetesen a külsőségeket veszi észre s minthogy a vasutak uniformisai, az érintkezés nyelve, a hivatalos idő, a forgalomban levő pénz egy bizonyos ponton veszt el érvényét és cserélődik ki mással, az ő szemében az átalakulás hirtelen történik meg. Ha azonban valaki a határszéli ország rész földrajzát, népét, városait, társadalmát vagy szokásait vizsgálta tárgyává teszi, nagyon sok esetben megállapíthatja, hogy a határok épséggel nem esnek össze a vámsorompókkal.

Franciaország déli része például egészen világosan átmenetet alkot egyrészt az olasz, másrészt a spanyol néphez. Faji és nyelvi tekinteten kívül, Délfranciaországban találjuk a római kultúra maradványait is, még pedig oly nagy számban és oly jelentékeny alkotásokkal képviselve, mint sehol Olaszország területén kívül. Ha Délfranciaország nyugatibb megyéit tekintjük, a spanyol szokások elterjedtsége lephet meg. Hogy csak egyet említsünk meg, itt vannak a bikaviadalok, melyek a délfranciák ezreit fűzik az érdeklődés közös tárgya révén oly szoros kapcsolattal a spanyolok ezreihez, a milyen kapcsolatok más nemzeteket csak ritkán szoktak egymáshoz kapcsolni.

Délfranciaország római emlékei legnagyobb számban a Rhône völgyében maradtak fenn. Orange s a még délebbre fekvő Arles és Nîmes egész sorozatát mutatják a rómaiak kitűnő állapotban fennmaradt építészeti műveinek. Rómán és Nápolyon kívül legfőbb még Észak-Afrikában maradtak fenn e kultúrának ily nagyszámú s egymáshoz ily közel fekvő maradványai. Ékes tanujelét adják annak a különben soha kétségbe nem vont ténynek, hogy a rómaiak a meghódított tartományokat kulturájuk minden áldásával felruházták. Nagyszerű arénák, fényes színházak, hatalmas vízvezető hidak és tisztán művészeti alkotások maradványai tanuskodnak erről. A legnevezetesebbeket képen is bemutatjuk.

A nîmes-i aréna az összes fennmaradt római amphitheatrumok közül legkevesebbet szenvedett az idő pusztításai következtében. Kisebb a római Colosseumnál, de így is egyike a legnagyobbaknak s 23,000 néző befogadására volt képes, bizonyítva ezzel azt, hogy Nemausus nagyobb és virágzóbb város volt a római birodalomban, mint Nîmes a mai Franciaországban. Építése idejét a Kr. u. II. századba teszik. Érdekes, minő viszontagságokat állhat ki két évezred alatt egy ily hatalmas építkezés. A wisigothok, kik 472-ben elfoglalták az országot, várat épí-

tettek rája, mely utánuk a szaracénoknak is szolgált. Martel Károly kiűzte a szaracénokat s a várat felgyújtotta, de a hatalmas épületnek ez is alig ártott. A ezitadellát a nîmes-i grófok is visszaállították. A középkorban az aréna egészen különálló városrészét alkotott, melyben 2000 lélek lakott. Ezek részeit magában az aréna folyosóin és nézőterén ütötték fel tanyájukat, részint a lépcsőfokokon összetakolt kis házikókban. E városrésznek még a temploma is az arénán volt fölállítva, román vágású ablakai ma is láthatók. Ez az egyetlen nyoma rajta ma már, a helyreállítás után, a rómaiak utáni átalakításoknak.

Az aréna, mely elliptikus alakú, ma bikaviadaloknak szolgál színterül, még pedig rendszerint vértelen bikaviadaloknak, ott, hol a rómaiak idejében bizonyára gladiátorok százai vérezték el vadállatok karmai között.

Szelidebb megnyilatkozása a római szellemnek az ugyancsak Nîmesben fennmaradt, enyhe méreteivel és intim architektúrájával mégis rendkívül imponáló templom, mely ma a *Maison Carrée* nevet viseli. Egyike a legszebbeknek a rómaiak ránk hagyott építészeti alkotásai között, méltó párja a paestumi Neptunus-templomnak. Ennél mindenestre jóval kisebb: hossza körülbelül 26 méter, szélessége 13 méter. Oslipai korinthusi oszlopok és hét méter magasak. Homlokzatának szoborművei is méltán híresek. A dekoráló művészt nagy gonddal és teljes határozottsággal készítette el a reliefeket s művészi módon tudta érvényre juttatni a fő vonalakat s az árnyékok játéka kedvesen harmonizál a figurák rajzával.

A *Maison Carrée* egy nagyobb épületesorportba tartozott, melyből azonban nem sok maradt fenn. Bizonyos, hogy egy nagyobb tér befejezését alkotta s így szépsége jobban érvényesülhetett, mint ma, mikor modern és rút házak veszik körül csaknem minden oldalról. A törmelék felirásából arra lehet következtetni, hogy virágárúsok boltjai vették körül. Az egyik reliefen például ez a felírás olvasható: (talán ezégtáblája volt egy virágos boltnak) *Non vendo ni amantibus coronas*, csak szerelmeseknek árulok bokréta. A kimért, jogi alapon nyugvó, megszokott római felirások közt jól esik ily kedves, poétikus mondatot találni, mely régi tavaszok enyészését juttatja az ember eszébe.

Az archaeologusok sokáig nem tudták megállapítani a *Maison Carrée* keletkezésének időpontját, valamint rendeltetését sem. Ma az az álláspont uralkodik, hogy templom volt, még pedig Caius és Lucius Agrippa tiszteletére állított templom. Ezek a nagy Agrippának, az actiumi győztesnek és Juliának a fiaí voltak, vagyis Augustus császár unokái. Érdekes, hogy jöttek erre rá. A templom homlokzatán elég mély lyukak láthatók, melyek a templom felirataul szolgáló ércbetűket erősítették a falhoz. Egy betűt legfőbb 3-4 szeg tartott s így nem volt könnyű elfogadható szöveget kiolvasni a nyílásokból. Egy francia archaeologusnak azonban sikerült, még a XVIII. században. Nem lehet csodálkozni azon, hogy ma meglehetősen elfeledett személyiségek ily nagy tiszteletben részesültek egy galliai város részéről, ha meg-

gondoljuk, hogy Caius és Lucius éppen ebben az országrészben atyjuk népszerűségének nagy részét örökölték, sokat tettek a város érdekében s Caius a *Colonia Nemausensis* protektora címet is viselte.

Észtikai értékre kisebb, de monumentálisra jelentékenyebb az a nagyszerű vízvezető, mely Nîmes-től nem messze az Eure-patak vizét átvizsi a Gard folyón. Három egymásra rakott ivrosorozatra volt itt szükség, hogy a szükséges magasságot elérjék. Talán félre eső fekvése tette lehetővé, hogy dacolva kétezer esztendővel csaknem teljes épségében maradjon fenn maig a római mérnökök ezen remeke. Építése idejét Kr. u. 19-re teszik s lehetséges, hogy az egyik kövön olvasható ókori vésetű név: *Veronius* az építész neve volt. A viadukt magassága csaknem 49 méter s hossza a felső emeleten 269, az alsón 171 méter. Az első emelet 20 méter magas és 6 ívből áll, a második ugyanily magas és 11 ív alkotja, a harmadik pedig, melynek magassága csak 8 méter, 35 íven nyugszik. Mai állapotát érdekes összehasonlítani elmúlt századokbeli állapotával, fennmaradt ugyanis egy fametszet a XVI. századból s egy-egy rajz a XVII. és XVIII. századból, melyek mind ezen csodálatraméltó *Pont du Gard*-t ábrázolják.

Több képünk Arles, a római *Arelate* emlékeit mutatja be. E város általában régebb város benyomását kelti ma, mint Nîmes, csaknem római benyomást. Főterét ma is *Forum*-nek nevezik. Az arles-i aréna nem maradt fenn oly romlatlan állapotban, mint a nîmes-i, de azért szintén használható bikaviadalokra vagy előadásokra ma is.

Érdekes, csaknem teljesen görög stílusú építőművész alkotása volt az arles-i színház. Lát-szik ez azon a fontos szerepen, melyet az orchestraum játszik benne. Orchestraum alatt az a terület értendő, a hol táncoltak, a hová a közönség nem melletett. Itt a kar foglalt helyet. Baechnus oltára előtt s a színpaddal kétoldalt egy-egy lépcső kapcsolta össze. A rómaiaknál már nem volt meg az előadásoknak ez a vallásos jellege s az orchestraum is a közönség elhelyezkedésére szolgált. Ez a színház is 16,000 nézőt volt képes befogadni.

Arlesben az ásások más helyeken is megmutatták, hogy fejlett izlésű, nagyszámú és gazdag polgárság lakott benne a rómaiak idejében. Az arles-i Venus azonban, a legszebb a kiásott szobrok között, ma már Párisban van, valamint az ásások többi művészi becsü eredménye is.

A mi ezt az elég jókora darab római kultúra területét nézetünk szerint az olaszországi, kétségkívül nagyszámú és a maguk egészét tekintve sokkal jelentékenyebb romoktól megkülönbözteti, az az, hogy míg Olaszországban a középkor, a renaissance s az újkor egymásra rakott rétegei alól kellett az ókor művészetét rendszerint kiásni, a mi éppen ezért némelykor nagy nehézségekbe ütközött, itten, két évezred szinte természetesnek nevezhető lerakódásai alatt eredeti állapotában voltak feltalálhatók Róma alkotásai.

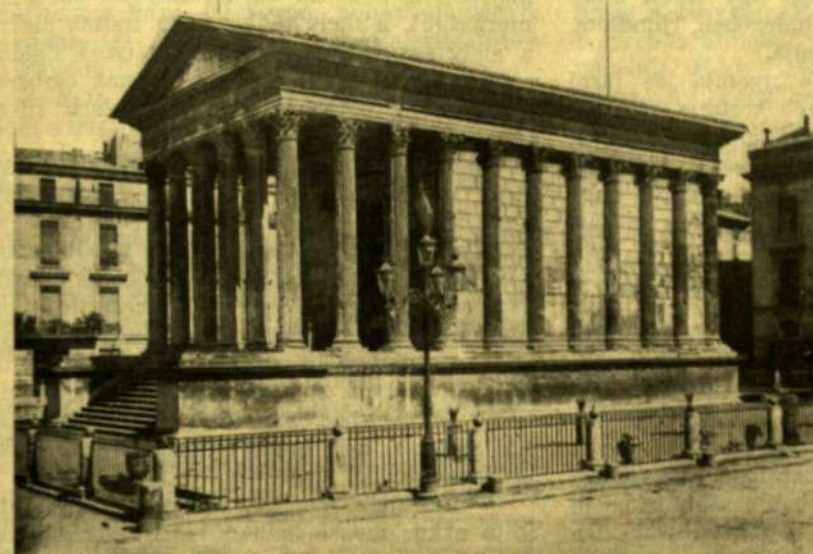
k. gy.

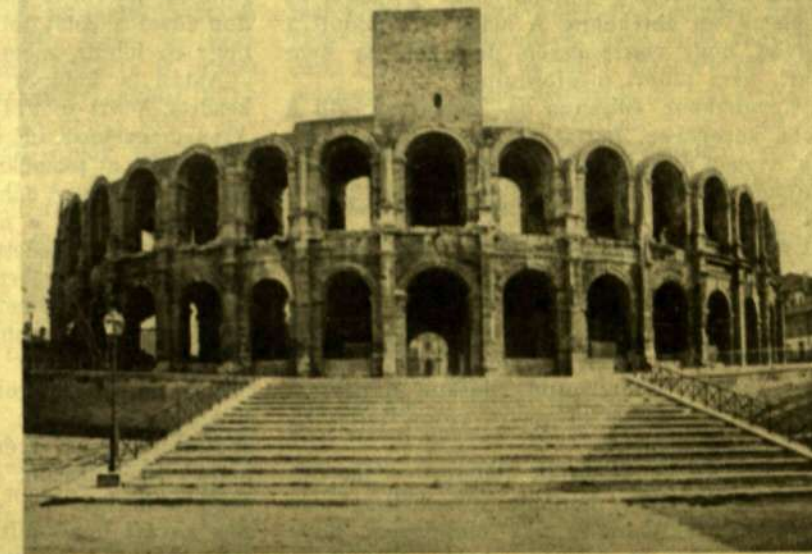
TRAJANUS DIADALÍVE ORANGEBAN.

A RÓMAI SZÍNHÁZ ROMJAI ARLESBEN.

A MAISON CARRÉE NÎMESBEN.

AZ ARLESI ARÉNA.

RÓMAI EMLÉKEK NÎMESBEN. — AZ ARÉNA KÍVÜLRŐL.

A PONT DU GARD NÎMESBEN.

MÉLY HÚROK.

ELBESZÉLÉS. IRTA LAKATOS LÁSZLÓ.

Sándor, a mint a házból kiért az utcára, még ott érezte torkában a fojtott, a lenyelt, de azért fel-feltörő könnyeket, a miket nem sirhatott ki az imént odafele, Johannától való búcsúztában. Vajjon a leány torkát is égetik a könnyek? Bizonyára. Sándor ezt megérezte, a mikor Johanna neki utoljára nyújtott kezét és kézfogás közben elfordította az arcát.

Sándor most az utcán ment, kemény, erős lépésekben. A cipője hangosan kopogott az utca hegyes kövezetén és ez a hangos kopogás sokban hasonlított a füttyöléshez. Ahhoz a füttyöléshez, a mi éjszaka kényszeredett bátorsággal jön ki az emberből, a ki egyedül jár az erdőben és a ki csak azért füttyöl, hogy önmagát bátorítsa. Az ötvenedik lépésnél (addig nem tudott gondolkozni) Sándornak eszébe jutott, hogy vissza kellene nézni a hátra, az emeletre, az ablakokra. A keble belefájdult a vágyba, hogy visszanézzen, de a feje az nem akart, nem tudott megfordulni.

(Ugyanakkor Johanna is keményen állt a szoba közepében, háttal az ablaknak, a melynek üvegén a szoba lámpájának piros és a függönynek fehér színe szelíd, égő fényben olvadtak egybe.)

Este volt és Sándor a folyó partja felé sietett. Gyorsan ment és útközben két ösmerősenek a köszöntését nem vette észre. Azután megállt a víz mellett és átnézett a túlsó partra, a hófödte Zobor-hegyre, a mely most mintha laposabb lett volna, mint máskor nappal, a mely mintha most el akart volna bújni az estvéli sötétségben.

— Furcsa — gondolta Sándor — nagyon furcsa! Már három hónapja készülődtem erre az utolsó szakításra és úgy emlékszem, hogy gyakran előre is örültem neki... Másként hittem a dolgot, másként képzeltem. Azt hittem, hogy valami nagy szabadság lesz. Azt hittem, könnyű lesz, vidám és örülni fogok a szabadságomnak, a szabadságomnak. Azt hittem, hogy még az estvéli vonattal elutazom Bécsbe, vagy Pestre és belül jó lesz ne-

kem. Azt hittem, nyugodt és tiszta lesz, a milyen az ember két vágy között szokott lenni... Persze akkor még nem tudtam, hogy a keblem fájni fog, épen az utolsó félórán fájni fog... Talán, ha Johanna sirt volna... Igen, ha ő sirt volna, akkor én most könnyebb volnék...

Ezeket gondolta Sándor. Majd hirtelen a kabátja belső zsebébe nyúlt és előszedte Johanna arczképét. Meg akarta csókolni. De azután megmakacsodott, behúnyta a szemét, elfordította a fejét és az arczképét csókolatlan csúszatta vissza a zsebébe. Önmaga előtt szegyezte magát, bár nem tudta pontosan, hogy miért? Azért, mert eszébe jutott, hogy az arczképét meg kellene csókolni, vagy azért, mert nem tudta azt megcsókolni. Jobbkézével azután lerántotta feje fölül a kalapot és úgy állott hajdon fővel a sötét lét esti hidegében. Gondolta, hogy ez lehűti, megnyugtatója.

Aután a kalapot fejébe nyomta és járnai kezdett. A víz mellől beljebb került a városba. A vármegyeháza elé ért és akkor a régi bástyapukát a püspöki-kert felé sétált, a sánczokon, a kopár fák alatt. Feje fölött nagy sárga madárként a nyitrai püspökök régi várkastélya terpeszkedett.

Az úton — egyebet mit is tehetett volna? — gondolkozott. Eszébe jutott minden. A két esztendő, a míg Johannának a félig titkos, félig bevallott vőlegénye volt. (A vőlegény szóra Sándor megrongórt, majd az arca sugárzott, eszébe jutván, hogy e szónak minden gyötrelme úgyszólván végérvényesen elmúlt a számára.) Szép lassan, sorjában gondolta ezután végig a multat. Az első boldogságnak mitől sem zavart hónapjait. De azután következtek a zsörtölődések. És ezek a zsörtölődések korántsem voltak ártatlanok vagy vidámak, a mint azok más mátkapároknál szokásosak. Ezek a zsörtölődések nem voltak sem napsugaras enyvelgések, sem apró viharok, a melyekben a túlságos, de egészen még nem teljesült boldogság a maga túlfűtött melegségét szellőzteti.

Nem, ezek halálos, gyilkos dolgok voltak, tele villamossággal. Két ember ütközött meg bennük, két ember, a ki vágyta egymást halálosan és a ki mégis gyötörte, kizozta egymást. Miért? Ki tudja? Talán valami felsőbb hatalom parancsolta, hogy az egymás szívét véresre karmolják. Talán nagyon egyformák voltak, gögősek és egymás előtt is restelték, hogy nincs egy percük, a mikor ne a másik laknék az agyukban. Vagy talán azért tették, mert ilyenkor a legédesebben fájt nekik a kölesönös és halálos szerelmük. Vagy másért? Talán mindkettőjük viharos nyugtalansága kergette őket ezekben a könnyes csatákba, a melyeknek a vég nem az fájt, hogy a másik, hanem az, hogy önmaguk előtt alázkodtak a porig. Vagy azért tették, hogy a legnagyobb boldogságuk idejében is a bőrük alá fecskendjék azt a szomorúságot, a mely nélkül nem tudtak élni és a mely számukra egyedül adott ízt a boldogságnak, épen úgy, a hogyan vannak emberek, a kik számára csak a halál gondolata ad értéket az életnek.

Sándor eleintén kéjelt e boldog keservekben. Gyakran kereste is azt, mert úgy érezte, hogy szüksége van rá és hogy csak ez, egyedül ez ad belső fényt az életének. Később azonban, a keserves boldogság második esztendejében betölt a dolgokkal. Eszrevette, hogy már nem boldog, ha reggelként könnyes párnán ébred. Már nem tetszett neki a játék és arra eszmélt, hogy most már nem is annyira belső kényszerből, mint inkább megszokottságból cselekszi azt, hogy önmagát és a mátkáját kizozza.

— Már nem szeretem Johannát — állapította ekkor meg magában. — A keserűség már nem jár megenyhüléssel. Most akár már el is vehetném, ha nyugodtan tudnánk egymás mellett élni.

De épen ez volt a retentő! Most már nem tudott másként megenni Johannával, csak úgy, ha őt is, önmagát is kizozza. De a kiban már nem vlt gyönyör. Kiveszett belőle,

a mi azelőtt széppé és meleggé tette és az egész már nem volt más, mint egy elavult vallás holt kultusza. Sándor még nem tudott róla letenni, de mert érezte, hogy így megöli őt ez a dolog, elhatározta, hogy szakít Johannával. Örült a szakítás gondolatának, úgy örült neki, mint a hogy az ember hónapokkal előre tud örülni egy tervezett nagy utazásnak.

Mégis minden másként jött, mint várta. A mai utolsó félóra belülről mozgatta őt meg és a válaskor a torka úgy égett a lenyelt könnyektől, a szíve megint úgy és olyan szépen fájt, mint valamikor, a mikor még órák hosszat tudtak halálos haragban egymás mellett ülni és mégis egyik sem mert fölkelni, távozni, mert félt, hogy elájul a vágytól és a szerelemtől. Sándor ugyanezt érezte ma is.

— Mi ez? — kérdezte most magát.

Megállt és a keztyűs kezével egy apró és kopár téli bokrot pofozott.

— Mi ez? — kérdezte újra. — Még szeretem őt? Újra szeretem Johannát?

Sándort sokáig kizozta most ez a kérdés. Egy helyben állt és úgy gondolkodott azon. Azután fellélegzett szabadon, boldogan, frissen, úgy a mint azt három hónap óta vágyta és képzelte. Az arca biztos kifejezést öltött és Sándor újra elindult.

— Nem szeretem őt — állapította meg. — Nem szeretem Johannát. És hogy mégis fájt, ez csak azért volt, mert a szakítást, a végső választ, ezt még nem próbáltuk eddig. Ez új játék volt és a mi tetszett benne, az csak az újság volt. Az újság mozgatótt meg és azért fájt a keblem és a szívem. De most, hogy tudom, hogy miért fáj, már nem is fáj és Johannát nem szeretem, most már egészen biztosan nem szeretem.

Érezte, hogy most már aludni tudna, nyugodtan tudna pihenni és hazafelé igyekezett. Lejebb került a bástyákról és a kertekből és a vármegyeház udvarán át a város nagy terére ért. Tovább akart menni, de hirtelen ösmerős jött és Sándor a fal mellé lapult, míg az elment. Ezt azért tette, mert félt, hogy az elment fogja őt Johannáról és ő nem tud neki mit felelni. Vagy megmondja a szakítást? Elmondjon mindent?

Sándor most hirtelen nagyon, de nagyon restelte a friss, szabad érzését. A míg hiába küzdött ezért az érzésért, addig gyűlölte Jo-

hannát. Most, hogy a szabadság érzésén át levetette a Johanna iránt érzett minden gyűlölségét, Sándor hirtelen szegyezte, hogy olyan könnyen érzi magát. A leány most hirtelen másként tűnt fel előtte. Olyannak, a milyennek azelőtt sosem látta. Johanna most olyan volt Sándor vezeklő képzetében, mint egy megbántott szenvedő, mint egy szent és Sándornak, ha rá gondolt (pedig most megint csak ő rá gondolt) mindig egy régi kép jutott eszébe, a melyen a szenvedő Szent Erzsébet egy madárka tudatlan alázatosságával nézett a könyörtelen férjére. Sándor ezt a képet fiatal korában látta valahol és most megundorodott magától, szívből megundorodott magától. A zsebébe nyúlt, hogy újra elővegye Johanna arczképét és most már meg is csókolja azt. De újra csókolatlan helyezte vissza a képet. Most már azonban azért, mert nem merte azt megcsókolni, nem tudta rá magát méltónak. És most, hogy visszahe-lyezte az arczképét, már nem fordította el a fejét, hanem hosszasan nézte az arczképét, úgy nézett rá, mint egy bűnös koldus.

Hösi ötlet támadt Sándor agyában. Visszamegy a lányhoz. Még most, mindjárt. Azonnal helyrehoz mindent. Ez jutott eszébe, de nem mozdult. Mert azután mindjárt más is eszébe jutott. Az, hogy ha visszamegy, akkor mindennek vége. Nem fogja Johannát többé sajnálni, de gyűlölni fogja őt, hideg, szeretetlen gyűlölettel.

Valaminek azonban kell történnie. Sándor így nem maradhat. A lányhoz nem mehet vissza, még sem mehet vissza, mert akkor minden újra a régi rossz lesz. Valami másnak kell történnie. Sándor szenvedni akart, vezekelni és e perczen nem bánta volna, ha valaki hátulról fölbőlvi. Úgy érezte, megérdemelne.

Azután elindult. Haza akart menni, hogy sirjon. Mert sirni, azt mégis leginkább otthon tudott, négy fal között, senkitől sem látva és csak önmaga előtt restelkedve. A város belső főutczáján ment, kissé bizonytalanul és talán félve is a magányos lakásától, a melynek küszöbét most nagy bűnnel terhelten lépni át. És a hogyan megy, hirtelen úgy futó ember jön vele szemközt, gyorsan, úgy hogy majdnem fellökte őt. Sándor ösmerte ezt az embert. Jablonszki volt, az orvos és most nem

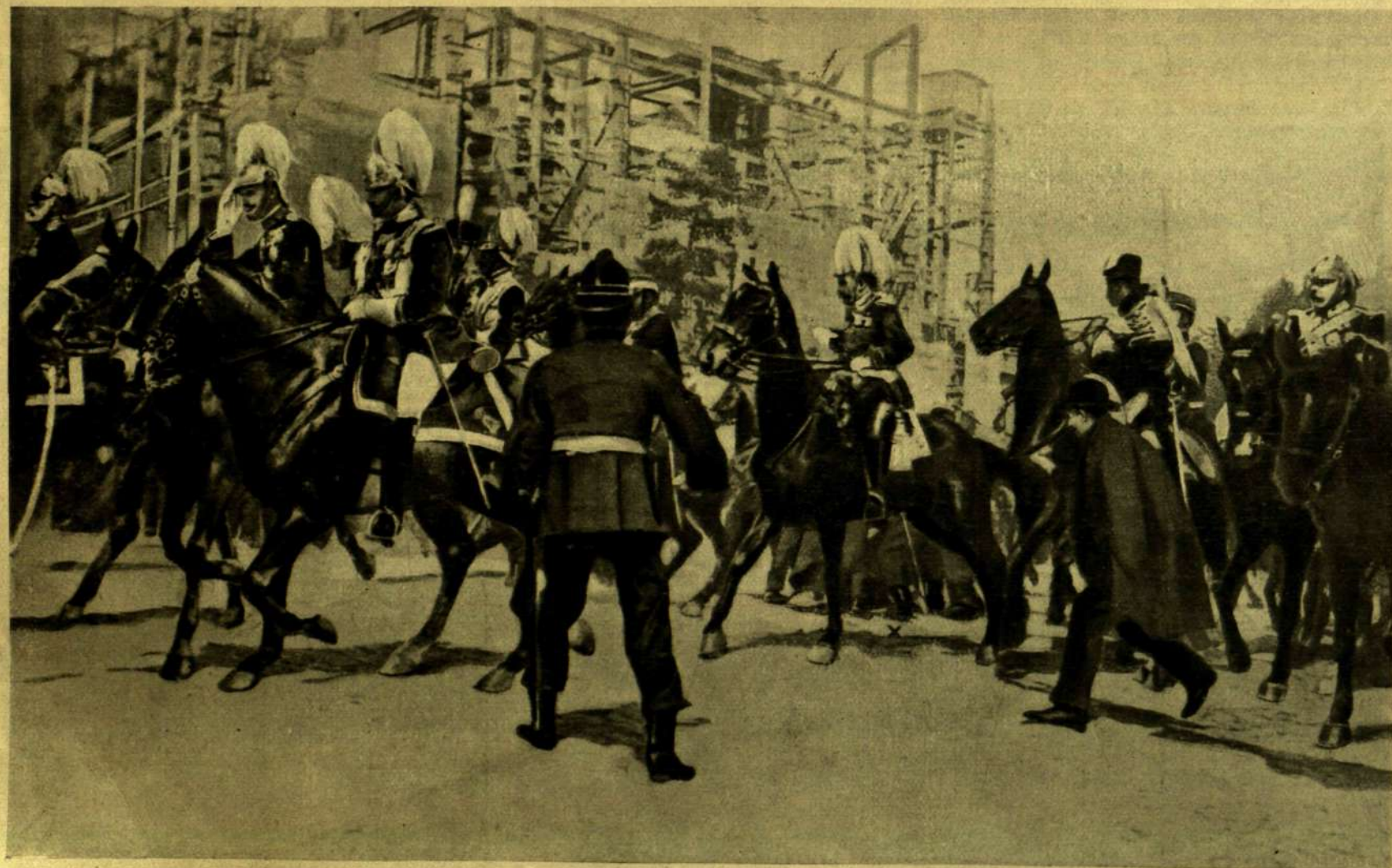
köszönt neki. Bizonyára azért, mert sietett. Azután tovább ment. Újra futó ember jön vele szemközt. Ezt is ösmeri, ez sem köszön neki. Heimann volt ez, szintén orvos. A kollegája után fut és kiáltással biztatja, hogy siessenek.

Sándor megállt. Merre fut a két orvos a sötét utcák alacsony házai felé? Oh, csak nem arra? De igen! Johannák felé és a lány biztosan kárt tett magában. Sándor szíve úgy összeszorult, mintha éles kötéllal szorították volna. Egy fájdalmas felordítás a torkában rekedt és hirtelen megfordult. A két orvos után futott.

Úgy látszott, mintha egymást kergetné a három férfi. Nagy iramodással szaladtak utcába be, utcából ki. Hirtelen egy fordulónál Sándor elterült. A sötétben egy sarokkő mellé bukott. Fel akart ugrani és tovább futni, hogy a két orvost kergetse. Már tápáskodott, de hirtelen visszazorogott. Valami nagy belső erő leszorította őt. Ha most fölkel és szalad és utóli a orvosokat, akkor Johannák háza elé ér velük. És ez rettenetes volna. Gyilkosnak érezné magát és nem merne fölmenni, a virágos papírral kárpitozott szobába, a hol a leány most holtan vagy nagybetegen hever. Megállnának Johannák háza előtt vagy másutt. Igen, hisz ez is lehet. Hátha a két orvos máshová fut. Minő ostobaság is volt erre gondolni! Hát az egész városban nincs más ember, a kinek a késő estvéli órákban baja eshetett, csak épen az ő mátkája. Johanna csak egy van a városban, viszont harmincezer más ember van, a ki nem Johanna. Az ugrás nevétségesen egyenlőtlen és Sándor, ha az orvosok után fut, talán idegen ház elé ér és akkor ott állhat pironkodva, míg Johanna odahaza alszik vagy csak a pamlagon ül és félálmosan a lámpába bámul... Az igaz, hogy ő is lehet. Mégis ő lehet, hiszen épen vele történt ma este nagy és fájdalmas dolog, de hátha még sem ő. Hátha ő, hátha még sem ő!

— Nem tudok, nem akarok bizonyosságot szerezni — ordította Sándor az üres utcában hangosan.

Félkarját a sarokkőre támasztva, még sok percig ült így az utca kövezetén. Csak akkor kelt fel, hogy haza induljon, a mikor már egészen bizonyos volt benne, hogy nem éri utól a két aggodalmasan futó orvost, a ki mintha a szaladásban egymást kergette volna.

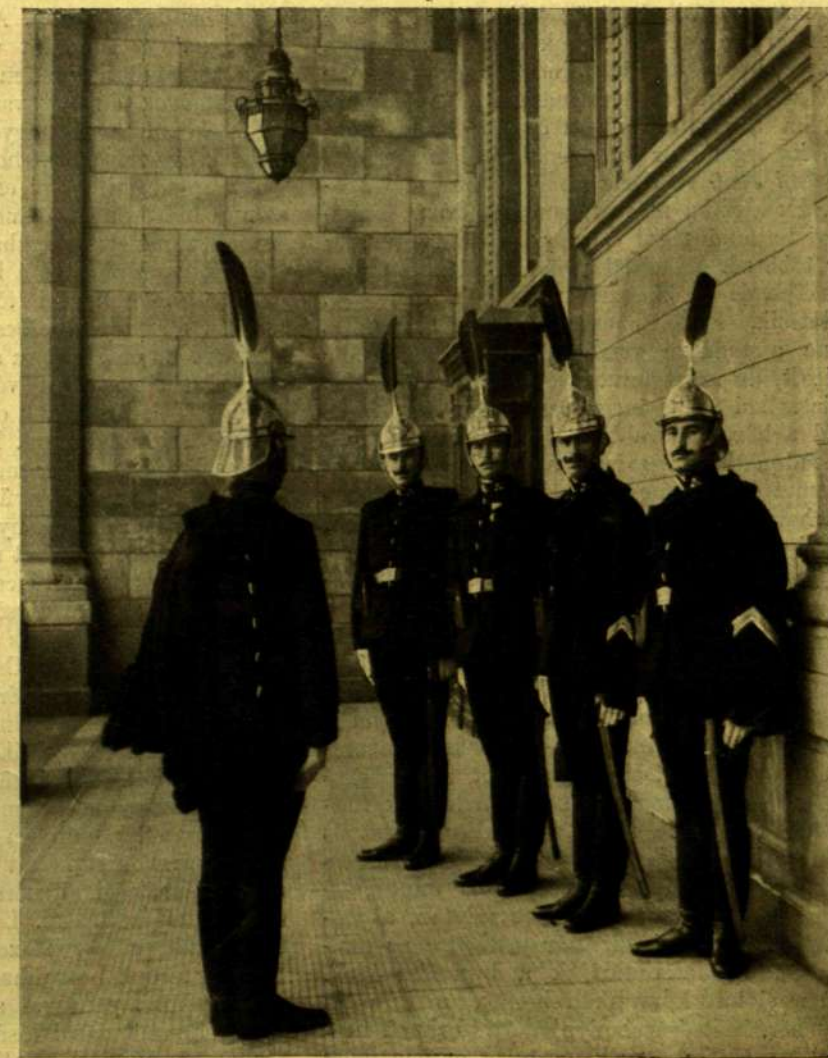
(A király balkarján 1-es szám látható.) A merénylet a kereszttel jelzett helyen fogják le. Ez a fényképfelvétel véletlenül a merénylet pillanatában készült.

AZ ÁPRILIS 20-IKI MERÉNYLET XIII. ALFONZO SPANYOL KIRÁLY ELLEN, MADRIDBAN.

A TISZTEK.

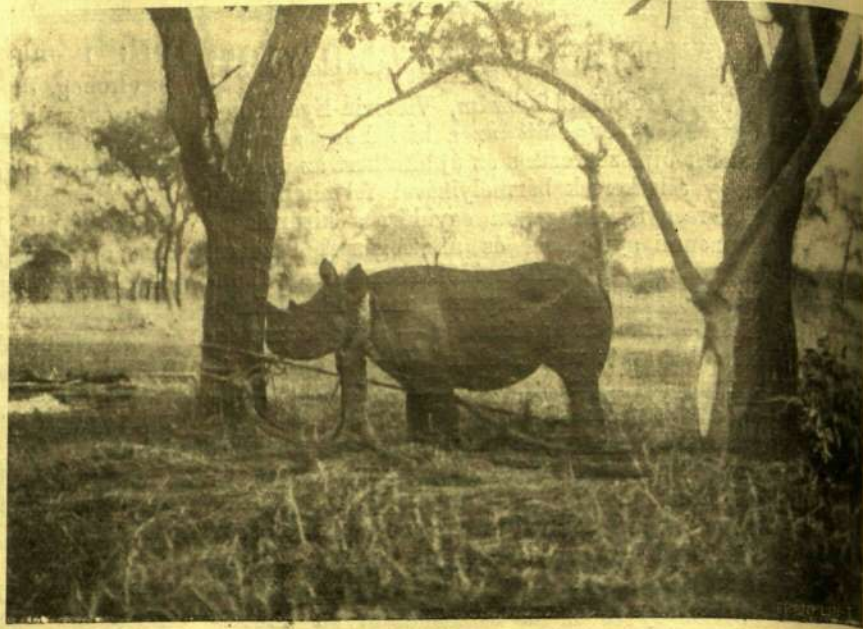
AZ ÚJ PARLAMENTI ŐRSÉG DÍSZRUHÁJA. — Jolly Gyula felvételei.

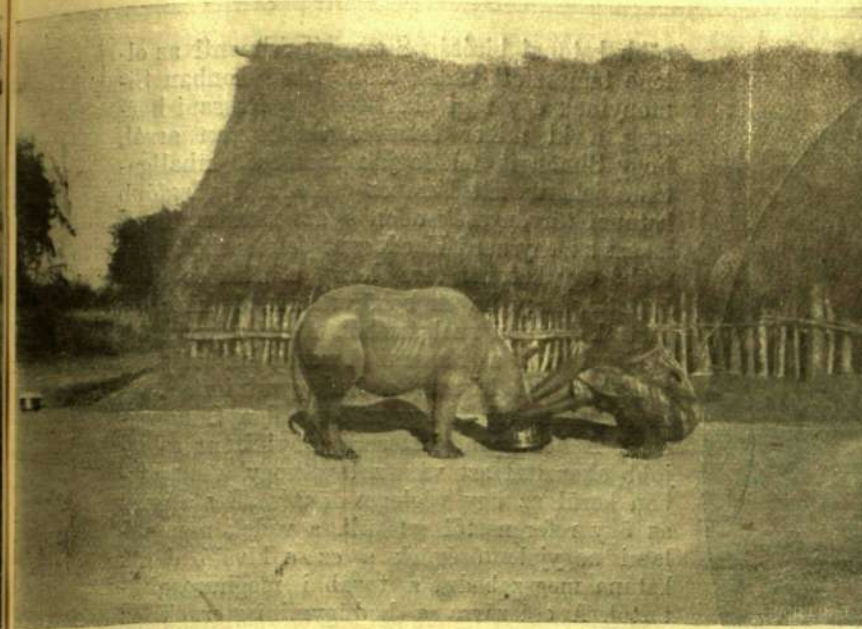
A LEGÉNYSÉG.

LELŐTT RHINOCEROSZ-TEHÉN, MELYNÉK BORJA FOGSÁGBA ESETT.

KARVASTAGSÁGÚ KÖTELEKKEL LEKÖTÖZÜTT RHINOCEROSZ.

A KIS RHINOCEROSZ MEGTANUL EDÉNYBŐL ENNI.

A RHINOCEROSZ-BORJÚ ÉS PÁJTÁSA, A KIS VÍZI-ANTILOP.

A KIS RHINOCEROSZ KÁSÁT KAP.

EGY FEJLETTEBB RHINOCEROSZ LEFOGÁSA.

LELŐTT VÉN ELEFÁNT-TEHÉN. MÖGÖTTE MINT KIS PONT, A LELŐTT ELEFÁNT-BIKA.

A LELŐTT ANYÁBÓL KIOPERÁLT KIS RHINOCEROSZ AZ ELSŐ ÉS A MÁSODIK NAPON.

A RUÁNA VADON ÁLLATVILÁGA. (A látóhatár szélén vadállatok sokasága.)

AZ ELEVEN RHINOCEROSZ ELSZÁLLÍTÁSA.

SIMONYI ÖBESTERRE VONATKOZÓ ADATOK.

A Simonyi öbesterről szóló könyvekben és cikkekben el vannak mondva életének mindenféle adatai, de nincsenek bennük ismertetve az ezen nagy ember életének végén kifejtett szomorú tragédiának részletei. Ezekről a nagy közönség csak annyit tudott akkor és csak annyit tud ma is, hogy Simonyi öbestert a katonai törvényszék perbe fogta s a több évig tartott per akként végződött, hogy a legfelsőbb fórumon báró Simonyit tiszti rangjának elvesztésére és az aradi várban elöltendő négy évi várfogságra ítélte, de a per részleteit, a vád tárgyát, a védekezés módját a nagy közönség mind a mai napig nem ismerhette meg, mert a per összes iratait a bécsi hadi levéltár őrzi s azokhoz nem lehet hozzáfutni.

A vitéz öbester életének tragikus végéről két oldalról is hallottam adatokat. Az egyik irányban édes atyámtól hallottam olyan részleteket, melyet eddig még sehol sem olvastam. Atyám mint fiatal kezdő ügyvéd Aradon telepedett le és ott adjunktusa, a mai elnevezés szerint irodavezetője lett Buday Jonathan előkelő aradi ügyvédnek, a két híres debreczeni történetnarrátor: Buday Ézsaiás és Buday Ferencz öcsésének, ki báró Simonyi József vadász uradalmának is uradalmi ügyvéde volt. Midőn a lefokozott vitéz öbester az aradi várban várfogságának tartama alatt meghalt, a gyászba borult özvegy uradalmi ügyvédjét bízta meg a halott eltemetése iránt szükséges intézkedésekkel s az e tekintetben felmerülő eljárásokat főnöke megbízásából atyám teljesítette. Atyám ott volt a holttest felöltöztetésénél és koporsóba helyezésénél is. A holttestre hűszáreztelen egyenruháját adták s az egyenruhára felrakták a vitézségével szerzett számos katonai érdemrendjét is. A ravatalt ott állították fel az ő börtönül szolgáló lakószobájában s midőn a ravatalt már fel volt állítva, erős katonai kísérettel bejött a szobába a főprofusz és leszedte a holttest hűszárdolmányáról az összes tisztí jelvényeket s a dolmányra feltűzött valamennyi érdemjelet. Így szerzett érvényt a katonai törvényszék azon ítéletének, mely báró Simonyit katonai rangjától megfosztotta. A holttestet azután Vadászra szállították és ott temették el a családi sírboltba.

Más oldalról a Simonyi tragédiájának sok részletét hallottam a vitéz öbester volt feleségétől, második házassága szerint Rochel Jánosné szül. Leiner Terézia úrnőtől. Simonyi még Bécsben szerette meg egy magasrangú katonatiszt özvegyének egyetlen leányát, a bájos, nagyműveltségű Leiner Teréziát és azt vette nőül. Ez a házasság anyagi szempontból is igen előnyös volt, mert a bájos menyasszony hozománya 400 ezer forint és két bécsi ház volt.

Házassága után Simonyi minden állomáshelyén nagyrúri életet élt. Vitézi érdemeiért királyi adományban is kívánta a királyt őt részesíteni. Előbb felkínálták neki egy krassó-vármegyei uradalmat, de a szabolei síkföld szőlőtelek nem tetszett a hegyvidéki erdő-uradalom, úgy kapta azután az Arad vármegyében fekvő 11 ezer holdas vadász uradalmat. Ezt a donációt már mint báró és nős ember kapta s a donációknál szedett váltásdíjat, százezer forintnál nagyobb összeget, felesége hozományából fedezte. Így, nagy vagyon birtokában, magas katonai állásban a legzavartalanabb boldogságban élt nagyműveltségű neje és gyermekei körében. Mikor pedig a katonai hatóság a pert megindította ellene, akkor felesége csaknem folytonosan Bécsben tartózkodott és a magasabb katonai körökben birt összeköttetéseivel súlyos anyagi áldozatok árán is törekedett a per kedvező befejezését kieszközölni, a mi midőn nem sikerült és a végső ítélet ki lett mondva, ő folyvást majd Vadászon, majd Aradon tartózkodva, iparkodott férjének tragikus sorsát elviselhetővé tenni.

Simonyi halála után az özvegy Lajos fiával és Kitti leányával elvonult az aradi kastélyban. A még gyermek Lajos bárónak Rochel János fiatal ügyvéd volt a nevelője. Rochel klasszikus műveltségű, nagytudású fiatal

SIMONYI ÖBESTER.

ember volt, ki még késő öreg korában is a római klasszikusokkal szeretett foglalkozni. A magas műveltségű özvegy báróné és a nagytudású fiatal ügyvéd megszerették egymást s özvegy báró Simonyi Józsefné házasságra lépett a fiatal ügyvéd Rochel Jánossal. E házasság alapján a lehető legboldogabb család-élet fejlődött ki. Négy fiú és két leány származott e házasságból. A két nagyobb fiú: Rochel János és Béla a gimnázium mind a nyolcz osztályában iskolatársam és legbensőbb barátom volt. Minden nap vagy én voltam náluk, vagy ők voltak nálam. Diák-kori legkedvesebb napjaim emléke szorosan összefügg e két gyermekkori barátok el nem mosódható emlékével.

Ez a két Rochel-fiúval való szoros barátságom tette a részemre lehetővé azt, hogy én, az egyszerű diákgyerek e világhírű Simonyi öbester egykori feleségének körébe juthattam. A csak családjának élő, nagyműveltségű és a bécsi osztrák származású német leányból valódi magyarra átalakult úrnő már serdültebb korunkban gyakran elbeszélgetett velünk a régi időről és mert én különösen érdeklődtem Simonyi öbester életének tragikus fordulata iránt, sokat beszéltek nekem és fiaimnak arról is.

Ő is azt hitte mind haláláig, a mit a közvélemény általában tart ezen ügyről, hogy Simonyi életének tragédiáját bécsi intrikák idézték elő, azok élesítették ki a vádakat és azok befolyásának az eredménye volt Simonyi súlyos elítélése. Szerinte a baj eredete ott kezdődött, hogy midőn Debreczenben laktak, Simonyi kapott egy levelet, melyben a bécsi hadügyminisztérium főauditorja arra kérte, hogy adjon neki kölcsön hatezer forintot. Nagy felindulással közölte ezt Simonyi a feleségével és ő a vagyontalansága idejében is rendes viszonyok között élt szigorú katoná meg nem foghatta azt, hogy egy katona csinálhat hatezer forint adósságot. A báróné mondotta férjének, hogy hátha nagy szüksége van arra; nekik van pénzük, küldje el azt az aránylag csekély összeget; de Simonyi erre még indulatosabb lett s azt mondta, hogy bizonyosan elkártyázott valami eriarális pénzt s azt most vele akarja kifizettetni. Meg is tagadta a kölcsönt, sőt levelében szemrehányást is tett a törzsauditornak, hogy illetlen dolog az, ha egy ilyen magas állású katonatiszt pénzzavarok közé sodorja magát. Ezután pár hónappal megindult a vizsgálat Simonyi ellen.

A vizsgálat és a per lefolyása hosszú ideig tartott. Ezt az időt a báróné csaknem folytonosan Bécsben töltötte. Felhasználta minden befolyásos ismerőseinek a közbenjárását, maga is közbenjár, informált és informáltatott s a mint mondotta, ezekre az információkra elfogott a Bécsben a Wiedenen volt négyemeletes házának az ára. A dolog jól is ment. Minden elő volt készítve arra, hogy a legfel-

sőbb katonai bíróság Simonyit felmenti az ellene támasztott vádak alól. Volt azonban Simonyinak egy régi ellensége, egy Nassau hercege, a ki mikor értesült valahogyan arról, hogy Simonyit fel fogják menteni, kihallgatásra jelentkezett Ferencz császárnál a legfőbb katonai törvényszék ellen s azt mondta, hogy ha ezt az egyszerű Haudegent felmentik, akkor többé egy katonát sem lehet elítélni és kijelentette, hogy ha ez bekövetkezik, ő kilép az osztrák katonai szolgálatból. A császárra nagy hatással volt a Nassau herceg közbelépése. Kihallgatásra hívatta a hadügyminisztert és megkérdezte tőle, hogy miben áll a Simonyi-ügy? A hadügyminiszter Simonyi iránt a legjobb akarattal azt válaszolta, hogy a napokban kerül az ügy végleges döntés alá s a mint az ügy referensétől értesült, a vádak nem valami nagyjelentőségűek s ez a kiváló derék katona megszabadul a további meghurcoltatástól. A császárra a hadügyminiszternek ez az utolsó mondata láthatólag kellemetlenül hatott és azt felelte röviden: No csak nem kell elnézőnek lenni! Különben mielőtt ítélet lesz, a pert magam is látni akarom. Ennek az audienziának a lefolyásáról a báróné maga a hadügyminiszter értesítette és egyszersmind sajnálattal tudatta vele, hogy az ügy rossz fordulatot vett; valamint azt is magától a hadügyi minisztertől tudta meg a báróné, hogy a Nassau herceg miként nyilatkozott a császárnak. A báróné haláláig abban a meggyőződésben volt, hogy a kilátásban volt felmentésről a Nassau herceget, mint Simonyi ismert személyes ellenségét az a törzsauditor informálta, kinek a 6000 forint kölcsönt Simonyi oly ridegen megtagadta.

A legelső ítélet azután csakhamar meghozott. Vitézvári báró Simonyi József öbestert tiszti rangjának elvesztésére és négy évi várfogságra ítélték. Az a várfogság azonban nem volt olyan szigorú, mint némelyek hiszik. Az aradi várban a várparancsnok lakásával szemben levő emeleten épületben rendeztek be Simonyi részére egy szobát, élelmezésére pedig onnan járt át mindig a várparancsnokhoz. A vadász uradalomból minden szombat megérkezett a várparancsnokhoz egy társzekér, oly bőven megrakva a háztartás minden szükségletével, hogy abból egy hétig a várparancsnok egész háztartását elláthatta és így tulajdonképpen nem a várparancsnok élmezte Simonyit, hanem Simonyi látta el a várparancsnok egész háztartását.

Simonyi ebben a helyzetében sem tagadta meg önértetét és eredeti katonás természetét. Az asztalnál folytonosan ő, a várfogságra ítélt rab vezette a társalgást és midőn a francia háborúk nagy eseményeiről beszélt, az osztrák tábornokok ügyetlenkedéseit magyaros öszinteséggel, sőt gyakran erős durvasággal bírálta. A várparancsnokkal sokat évődött. Szidta a békét. Sokszor mondta, hogy ha csak egy kis háború törne ki, mindgyárt vége lenne az ő rablásának. Ti itt maradtatok ebben a patkányfészekben, fogdosnátok a legyeket, én meg a huszársaim élén verném az ellenséget. Mikor meg elkeseredett hangulatban volt, arról panaszkodott, hogy ha ő nem Simonyi volna, hanem valami „Erger-Berger”, már rég a tábornokok között is az első sorban állana. Az ilyen évődések csaknem mindennaposak voltak ebédközben, de azért úgy a várparancsnok, valamint a várőrség tisztjei folyton nagy tiszteletet tanúsítottak iránta?

Most, midőn a lapok híradásai szerint a vadász nagy uradalomnak megmaradt részét báró Simonyi Lajos örököse: Prestner Karolina úrhölgy parcellázta s a vadász sírboltban nyugvó Simonyi öbester, báró Simonyi Lajos és két testvérének hamvait Budapestre, a kerepesi temetőben épített új sírboltba átszállíttatja és a lipcei csata századik évfordulójának napján örök nyugalomra helyeztetni, valóban ideje volna már, hogy ennek a világhírű hősnak a tragédiáját s annak minden részletét megismerje a nagyközönség. Ma beszélnek lassú mérgezéstől, szerelmi kalandról, a miből egy szó sem igaz, de az ilyen mesék ha egyszer feltámadnak, mindaddig fenállanak, míg a való igazság meg nem szünteti az efféle meséket. A katonai hatóságoknak is érdekükben állana az egész per közzétételével megvilágosítani ezt a kérdést. Dr. Oláh Gyula.

SZEGÉNY GYERMEKEK.

Képek a külvároslól.

A mikor a budapesti periferiákon fényképezünk, nagy szociális problémákra is villant sokszor a gépünk lenesége. Megoldatlan és fájdalmas problémákra, a melyek gyakran hasztalanul foglalkoztatnak jóindulatú, kiváló hozzáértőket is. Gyönyörű elvet igtattak például törvénybe azzal, hogy az állam köteles eltartani minden gyermeket, a kinek nincs hozzátartozója, vagy a kit hozzátartozói nem képesek eltartani. De az állam nem válthatta be a kodesex ígértét, nincs elég pénze rá, hogy igazán és kellő mértékben tehesse.

Kevesen is érdeklődnek alapos közvetlenséggel a szegények élete iránt, ma is tömördek még az elhagyott gyermek, a ki minden fölügyelet híján serdül föl a nagyváros utcáin. Az otthona sivar, szomorú, még tenyérvényi napugárért is el kell hagynia. Pontos statisztikai adatok bizonyítják, hogy a budapesti nyolczszobás lakások lakóira ép ötször annyi levegő jut, mint az egyszerűbbára, a milyen ember itt négyezer tengerdől. A nyolczszobás lakásokban ezer ember közül átlag kettő hal meg évenként tüdővészben, az egy-

szobás lakásokban pedig negyvenkettő, vagyis huszonnégyezer annyi. Megállapították, hogy zsúfoltság el kétszázkilencven ezer ember — jórészt gyermek — és csak az olyan lakást számították zsúfoltnak, a melyben több mint négy személy húzódik meg kis, udvari szobában. Döbbenetes jelzőkkel is szolgál a statisztika: „tűrhetetlen zsúfoltságban” él hatvanöt ezer ember és „botrányos zsúfoltságban” (tíznel több egyetlen szobában) tizenhatezer személy. De rendkívül sok olyan „lakást” is találtak, a hol husz-harminez-ötven felnőtt és gyermek volt együtt. Végül tudni kell, hogy a legborzasztóbb helyeken letagadnak a lakók számából és hogy az ideai gazdasági válság husz-harminez százaléknival rosszabbá tette a helyzetet.

Ilyen viszonyok közt nem csuda, hogy a gyermek roppantul vágyik a szabadba s napalának jó részét odakint csatangolva tölti. De viszont néha csudálkozhatik az ember, hogy megmarad az inség tanyáinak kis népe is gyerekeknek, hogy még van kedve a játéka, a szórakozásra. Egy kis vidámság: az egyetlen, a mit nem rabolt el tőle a szörnyű milieu. Persze csak egyszerű, sokszor túlságosan primitív a játéka, néhány csontgomb, egy építő-szállára akasztott kötél, a min boldog arccal hintá-

zik, pár deszkából összeszőgelt kocsi, egy kis táncz a nyikorgó kintorna zenéjére, aztán ócska-nemesek, uraságoktól, de már ószeresektől is levetett holmi, kidobott lim-lom valami árokban. A képsorozatunk oly tiszta hűséggel ad minderről fogalmat, hogy a kimerítő leírást igazán fölöslegessé teszi.

Talán a legszomorúbb az, a mikor a játék is kenyérkeresetül szolgál. Ha kiállítják a szegény gyereket az utcasarokra, árusítson papírforgót, daloskönyvet, cipőzsinórt s más efféle apróságot. A mióta eltiltották a rikkaes-foglalkozástól Budapest gyerekeit, valósággal fantasztikus keresetmódokat is eszeltek ki. Egy budapesti tanítónő leplezte le azt a hallatlan keresetmódot, hogy a gyermekeket kiküldik „játsszani” a szeméttelre. Jászva, „könnyen” átkutatják a szemétbányát s ebből kerül ki a háztartási cikkek jelentős része, az evőeszköz, a ruha, a játékszer, sőt az orvosság is. Egy grandiózus külön laptudósítás tárgya lehetne a szemétbánya, a melyből sokféle zsákmányt visznek el az iskolákba is... Bájos, fiatal asszony kapott így súlyos betegséget, a mikor ép családi örömet várt. A „tanító néni” húsnapi szenvedés után meghalt az infekció következtében...

Tábori Kornél.

1. Cséldobó játék a Klauzál-téren. — 2. Cipőzsinór-árus fiú. — 3. Szegény gyerek hintája. — 4. Az Ördög-árok egyik ágánál. — 5. Czirkusz az Angyal földön. — 6. Kocsikázás. — 7. Házi iskola egy külvárosi udvarban. — 8. Zene, és tánc az Angyal földön. — 9. Papírforgó árus kisleány.

BUDAPESTI SZEGÉNY GYERMEKEK IDŐTÖLTÉSE.

Szegény Lajos féltételei.

A MILLIÁRDOS EGYSZERŰ TEMETÉSE. — Pierpont Morgan koporsóját a new-yorki Szent György templomba viszik.

A SZERELEM AZ ÉN BÜNÖM.

Francia regény.

(Folytatás)

Február 2.

Mért marad közöttünk ez a Closeburn? Bár csak hivatalosan vélegénye volna már Winnie-nek és békében hagyna. Megszólított:

— Ön nagyon is sok levelet kap Londonból. Nem is tudtam, hogy ott annyi ismerőse van.
— Kémkedik tehát?
— Nem, csak ismerem Stanley kezeirását.
— Igaza van, ő ir nekem.
— Bizonyára szerelmes leveleket?
— Bizonyára.
— Vigyázzon Nérans kisasszony, ne daczoljon velem!

— Nem daczolok — de nem is félek öntől. Úgy hiszem, hogy szabad vagyok.

— Tehát szereti őnt?
— Mi köze hozzá?
— Tehát szereti őnt! Vallja be, hogy szereti! És ön szereti őt! Ez több a soknál! Nem bánom szeresse őt, de előbb...

Szemel, akár egy örültnek, olyan tágra nyíltak, tekintete pedig egészen megmerevedett. Szemtelenül nézett reám s én mocszanni sem mertem. A könyvtárban találkoztunk, hol senki más nem járt. Felém ugrott, ijedtemben, hogy megszabaduljak tőle lélekszakadva futni kezdtem, de egy pillanat alatt utólért karjába ragadott és átölelt. Dadogva mondta:

— Szeretem! Szeretem! Hadd csókoljam meg a szemét... a száját...

Bármennyire is hatalmába kerített is, még tehetetlenlenségemben is mindenképen törekedtem, hogy arcomat megvédjem előle. El is rejtet-

tem görcsösen kezeim mögé, de ekkor meg möhön csókoltatta hajamat és nyakamat. Hirtelen eleresztett, mintha szédülés fogta volna el és lihegve egy karosszékre vetette magát. Elmentem.

Irok lord Stanleynek, hogy azonnal jöjjön. Akármilyen történet is, nem várhatok tovább.

Február 4.

Edward nem értette hívásomat, mert azt írja, hogy legyek türelemmel. Nem volna-e okosabb, ha megírnám neki kertes nélkül a tiszta valóságot? Hátha jobb lenne? Annélkül, hogy közlöm vele a brutális támadást, mely kétségbe ejtené és csak bonyodalmakra vezetne, tudtára fogom adni, hogy mily átkos szenvedéllyel üldöz Closeburn s hogy napról-napra jobban félek tőle.

Február 6.

Kissé megnyugodtam, mert megkaptam le-leplezéseimre Edward választ. Kedves szavakkal vezetve be levélét ezt írja: «Huszonnégy órai szabadságot kértem, nem többet, hogy biztosra vehessem, hogy meg ne tagadják kérelmemet és mihielyt megkaptam az engedélyt, sietek önhöz, szerelmem.»

Február 9.

Tegnap délután szabadba csaltak a lenyugvó nap sugarai, melyek aranyos köntösbe vonták a havat. Az üvegház felé tartottam. Az egész család a szalonban maradt, hol egy Cannesba tervezett utazás felől vitatkoztak. Guildford marquise áldott állapotban van és mivel a közelmúltban ért csapás nagyon megviselte, az orvos levegőváltozást ajánlott neki. Lord Guildford elhatározta, hogy feleségével és Florriával elutazik és arra kéri anyját, kinek ez a terv

ninesen inyére, hogy Lady Richmond és Winifred is elkísérik őket Franciaországba.

Lady Richmond megkísérelte rábeszélni a hercegnőt:

— Diana, akármilyen öreg vagyok is, engedje meg gyermekem ezt az utazást, ki tudja, hátha egészségemre válik. Ugyis olyan levert vagyok szerencsétlenségünk óta. A mi meg Winnie-t illeti, neki csak hasznára válhatik ez a tengerparti tartózkodás nagyszerű klímájával. Kedves Christianénknak is csak jót fog tenni.

Ebben a pillanatban távoztam, nehogy valakinek eszébe jusson engem is megkérdezni. Ismertem Edward terveit és nem akartam hamis választ adni, hogy később, midőn családjának mindent tudtára ad, képmutatással ne vádolhassanak. Abban a pillanatban távoztam, midőn lord Closeburn kezdett beszélni, helyeslően a Cannes-i utazást.

Különb is fel akartam keresni szegény kicsiny halottam sírját, a mihez eddig nem volt erőm. A kemény fagy és a biborpiros alkonyat csábítottak most erre a fájdalmas zarándoklásra. Szomorúan megyek az úton. Kezemben már kezdenek elfagyni azok a fehér virágok, melyeket az üvegházban Dick kedvencei közül válogattam össze. Talán soha sem éreztem magam oly egyedül, mint ebben a pillanatban. Megérkezem. A kis sír, melyre az atya nem akart márványkövet állítani, frissen hantolt földjével beitta a szállingózó havat és feketén meredt ki a körülötte elterülő szűz hóból. A halom végébe kis fakeresztet állítottak, a hantot meg mindennap friss virág borítja. A sír lábánál kőterleplő hi mádkozásra. Elhelyezem virágaimat reggel óta már elfagyott testvéreikre. Sokáig térdelvek ott erőtlenséggel, leverten, nem tudom feledni, hogy Dickkel mily szenvedélyesen szerettük egymást, mintha csak az én gyermekem lett volna.

Az éjszaka közeledni kezdett, erősen szürkült már s én megémberekedtem a hidegtől. Felállottam a sír mellől és visszaindultam a kastélyba. Az erdőn át, mert ez a legrövidebb útja. Alighogy benne voltam lord Closeburn lépett elélem egy bozótból.

— Jó estét! Nérans kisasszony, fogadja el karomat, kérem.

— Köszönöm, nem!

— Fogadja el, hiszen már kétszer is kicsuszott a havon. Már jó háromnegyed órája, hogy rátaláltam, igen, ily soká térdeltem a sírnál.

— Minek jött utánam?

— Mert ellenállhatatlan erő hajtott ön után. Oly örültem szeretem, annyira rabja vagyok szerelmemnek, hogy csakis az ön közvetlen közelében érzem boldognak magamat. Alighogy eltávolozott a szalonból, a nélkül, hogy láttam volna távozását, észrevettem, hogy egyedül maradtam. Sohasem fogja megérteni szenvedélyemet? Azt hittem, hogy hideg és számító eszem van, de a mióta önt szeretem, régen nem uralkodik ez az ész tetteimen. Az a reménytelenség, hogy öntől semminemű rokonszenvet nem várhatok, kétségbe ejt, megőrjít. De mért is gyűlöltem engemet az első naptól kezdve?

— Nem gyűlöltem, de ön oly lehetetlenül viselkedett velem szemben, hogy első pillanattól kezdve idegenkednem kellett. Soha életemben nem mocskoltak be még oly aljas vágyakkal, mint ön tette. Nagyon különös, nagyon naiv dolog öntől, ha gyűlöletem oka felől még kérdezősködik is.

— Gyűlöl engemet?

— Tiszta szivemből!

— Semminemű mentsége sincsen számomra?

— Semminemű.

— Sohasem gondolt arra a hatalmas örömről, hogy van, a ki kimondhatatlanul szereti?

— Sohasem.

— És mégis félig eszméletlenül volt karjaimban, elalélt a boldogságtól, midőn megöleltem.

— Hazudik! nem a boldogságtól, hanem a szegénységtől, az utálattól!

— Sőt! még edesebb dologtól alélt el, szerelmem, nem a boldogságtól, hanem a vágytól, mely gyöngévé teszi, mely ebben a pillanatban is feltámadt szívében, bármily tisztességesen gondolkozik is. Hát nem reszket-e a hangja? Ugye nem tud tovább menni segítségem nélkül? És most, hogy lágyan átöleltem, ily édesen elerőtlenedve még sem érz, hogy máris az enyém, igen az enyém testének akarata, melyet legesekélyebb beczézetésem is meg-

részeget? Így legyőzve az én hatalmas szerelmemtől, meri-e még tagadni, Christiane, hogy szeret engemet?

— Lord Closeburn, ez gyávaóság, szánjon meg és eressen el!

— Drágám, édesem, most, hogy oly szorosan karomba zártam, most, midőn érezheti, hogy mily gyöngéd és szűzies rabja vagyok, most is tagadja még az igazságot? Szeret, szeret engemet! Christiane sügja fülembe: «Willie, szeretem» és azonnal elengedem, de hallhatóan mondja, egyszer, elég egyetlen egyszer!

— Nem, soha! soha!

— Jó, hadd bűnhődjenek ezek a drága ajkak ajkam csókjaitól.

Küzdöttem, erőlködtem, de mindhiába.

Oh, ez a csók! ez a csók! megfosztott erőmtől, lélekzetemtől, gondolataimtól. Behatolt ereim mélyére, kiitta véretem. Mennyi ideig tartott, egy percig vagy a végtelenségig? Mióta elcsattant számon, valósággal üldöz engem s ha eszembe jut tetőtől-talpig megreszketek belé.

Closeburn kiengedett karjából. Magamhoz térve, menekülni próbáltam, de ő örült módjára utamat állotta. Halkan mormogta: «még egyszer.» Éreztem, hogy újból meg akar ragadni, torkom szakadtából kiáltani kezdtem, míg szabadulást keresve, hiába vergődtem karjai közt.

— Segítség! Segítség!

De Closeburn kiáltásaimat csókjai alá fojtotta. Egyszerre fájdalmas kiáltásra fakadt, karjai lehanyatlottak. A földre estem s láttam, hogy lord Stanleyvel kel bírokra. A dulakodás rövid ideig tartott, hamar visszanyerték hidegvérüket.

— Gazember — szólt Edward — rendelkezésre állok!

— El is várom — de mi jogon avatkozott bele?

— Nérans kisasszony jegyesem!

Lord Closeburn gúnyos arccal távozott.

Mintán Edward felemelt — csak homályosan emlékezem erre — mintha keblére vont volna, a hogy a másik tette.

— Christiane, csillapodjék — ne zokogjon ennyire! Csillapodjék.

Azt hiszem, hogy ideges rohamom volt. Nevettem, sirtam, fejemet mellére hajtva nem éreztem mást csak kétségbeesést, hogy szegény szerelmes szavakat süg fülembe, melyek felinduláson nemhogy csillapítják, hanem csak növelik. Csókjaival borított el, melyek nem tudtak eloszlalni Closeburn csókjainak mámorító erejét, ezektől estem lázba úgy hogy Edward csókjai csak kétségbeejtettek.

KATONÁK ŐRZIK AZ ANTWERPENI KIKÖTŐT.

Oh! mért is csókolt csak meg az a másik? Elvesztve reményét, hogy lecsillapíthat, elhallgatott. A csend, testemnek ringatva beczéző átölelése, a hideg levegő lassanként megnyugtatójék kétségbeesésem.

— Edward, jó Edwardom, csak azt akarom mondani...

— Ne is mondja — értem úgyis.

— De mégis tudnia kell...

— Tudom: megragadta, átölelte, hiába küzdött ellene s végre segítségért kiáltott. A sors kegyelméből, épen mihielyt a kastélyba érkeztem, a szolgálattelvő komornyiknál tudakozódtam. James látta önt kimenni az üvegházak felé. Ott meg Donald azt mondta, hogy fehér orgonát, kaméliákat, gyöngyvirágot vágott le s onnét a csokorral a tölgyes felé távozott. Kitaláltam, hogy ezt a fehér virágaratást hol akarja letenni s követtem a temetőbe vezető

úton. Nyugodtan ballagtam midőn egyszerre segélykiáltásokat hallottam. Erre aggodva futni, sőt midőn megismertem az ön hangját rohanni kezdtem feléjük. Idejében jöttem meg, hogy megszabadítsam ettől a vadállattól. Kérem szedje össze az erejét, támaszkodjék reám, térjünk haza, mert atyámmal ügyünkben még dinner előtt beszélni akarok.

Mig a szürkületben egymás mellett haladtunk Edward vigasztalni szereteti volna:

— Elsősorban is megkérém atyámat, hogy utasítsa ki Closeburnt. Aztán elmondom neki megegyezésünket s megkérém, hogy tudassa anyámmal is eljegyzésünket.

Idegeim annyira megrázkódtak, hogy lord Stanleyt alig értem meg a maga nyugodtságában. Vérem legbelsőjébe hatott Closeburn csókjának mérge, még mindig benne kering és egy pillanatra elállítja szívem verését. Mért nem érez Edward semmit az én szívszorongásomból? Kifejezéseim mint: «megegyezésünk» mily fagyosak az én szívemnek! Még benne élek a másik forró lehelletében és ő meg ilyesmivé kicsinyíti le szerelmünket? Megbolondultam talán? Az imént fellázított, ha Eddie megölelt, most az lázít, ha nyugodt? Micsoda gonosz sugallat kívánja, hogy közbevágyjak s fájdalmat kívánjak benne is kelteni:

— Lord Stanley, mielőtt beszélne atyjával, meg kell vallanom, hogy lord Closeburn — lord Closeburn...

— Meghökken — engem — mondjon el mindent akár mintha testvérenek mondaná.

— Lord Closeburn megcsókolt — erőszakosan megcsókolt!

— Gondoltam, mert láttam, hogy mily közel volt arca az önéhez. Nyomorult fickó! De ön, szegénykém, küzdött ellene. És milyen kétségbeesetten kiáltozott. Elég jókor érkeztem, hogy kiszabadítsam. Ne is gondoljon erre, inkább a rák váró boldogság jusson eszébe.

Nem mertem tovább folytatni vallomásaimat, megütöközve és erőtlenséggel támoledtem oldalán. Közeledve a házhoz mégis csak meg-szállt valamennyire a jó lélek:

— Edward nézze mily rendetlen vagyok, a hajam kócos, az arcom kisírt, nem akarom, hogy ily állapotban lássanak együtt. Térjen egyedül be, én majd a torony lépcsőjén megyek szobámba.

Beleegyezett.

Eljutottam lakásomba. Hetet ütött az óra, épen egy óram van dinnerig az öltözködésre. Sietek elkészülni, hogy le is pihenhessek kissé, mert az undok jelenet szörnyen kifárasztott.

(Folytatása következik.)

LOVAS ŐRJÁRAT CHARLEROI VÁROSBAN, A HOL A NAGY KÖZSÉNBÁNYÁK VANNAK.

A BELGIUMI ÁLTALÁNOS SZTRÁJK.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A mi városunk. Pásztor Mihály és Relle Pál tartalmas könyvet adtak ki ezzel a címmel. Érdekes könyv, megérdemli mindenkinek a figyelmét, a ki szereti ezt a mi fővárosunkat, szívesen tekint múltjába és gondolkodik jövőjéről, hogy mikép lehetne a kifejlődése során elkövetett hibákon segíteni, jövődöt hibákat elkerülni s Budapest mintaszertzen rendezett, szép és egészséges városra alakítani. A könyv első tanulmányában Pásztor Mihály szól a régi Pestről: József nádorról emlékszik, a ki a múlt század elején először gondolt arra, hogy Buda és Pest fejlesztésére rendszeres tervet kellene kidolgozni és ezt a tervet meg is csináltatta Hild József akkori híres építésszel. Ez mindenesetre nevezetes dátum s ehhez fűzi fejtegetéseit a könyv további részeiben Relle Pál. A József nádor kezdeményének nem lett méltó folytatása, Hild terve terv maradt s Pest tervtelenül, sok gyökeres hibával fejlődött azzá, a mi ma, — ennek az állapotnak adja kritikáját a könyv túlnyomó része, egyúttal esztétikai, városrendezési és egyéb szempontokból megállapítja azokat az elveket, melyek szerint a további fejlesztést vezetni kellene. Valóságos programja ez Budapest jövőjének, a melyet első sorban azoknak kellene megfontolni, a kik ezt a jövőt intézik, de a mely megérdemli, hogy foglalkozzunk vele valamennyien, a kik itt lakunk és szeretjük fővárosunkat. Ugyis az a baj, hogy keveset törődünk városunkkal, polgárságunkban a város legfontosabb ügyeiben nincs elég erős közvélemény, a mely képes volna a hivatalos körökre nyomást kifejteni, akár hibák elkövetése ellen, akár szükséges dolgok megvalósítása mellett. Relle Pál fejtegetései egy gondolkodó és hozzáértő embernek gondolatai, a ki szeretettel kíséri Budapest életét, növekvését és a lehető legszebbnek és legjobbnak szeretne benne mindent látni. Van sok olyan indítványa, a melyet kevés jóakarattal nehézség nélkül meg lehetne valósítani s bizony javára válna a városnak és lakosságának.

A pástói pap. Jakab Ödön négy felvonásos történeti drámája most jelent meg a Fővárosi Színházak Műsora című vállalatban. A darabot nemrég Kolozsvárt adták, most legutóbb pedig, április 26-án az Uránia-színházban volt alkalmunk látni, a hol a Bethlen Gábor-kör járára rendezett estén játszották el a színi akadémiára növekedő. Pásztor Mihály korábban játszik s a protestánsok és katolikusok küzdelmeiből alakul ki a cselek-

vénye. Egy protestáns pap van a cselekvény középpontjában, az ő harca egyházért, népért, ingadozása és hitétől való elpártolása, majd elkeseredett visszatérése, adják a cselekvény tulajdonképeni hátterét, előtérben pedig a pap leányának Bethlen Gábor fiatal vitézével való érzékeny szerelmi története van: ez adja a lényegében vallási és politikai összeköttetésekhez az emberi szint. Pásztor Mihály maga is megjelenik a színen s néhány jó vonással van bemutatva, — ez talán a darab legértékesebb eleme. Néhány jó hatású jelenet mindenesetre van a darabban s az eleve jóindulatú hangolt közönség szívesen is fogadta, még abban a műkedvelő előadásokra emlékeztető ábrázolásban is, melyivel az ambiciózus akadémiai növendékek bemutatják.

A felsőolvasorsági városi múzeumok és a székesfővárosi múzeum. Dr. Krenmer Dezső ily címmel érdekes füzetet adott ki, a melyben beszámol egy tanulmányútjáról, melyet a felsőolvasorsági városok múzeumaiban tett s az itt tapasztaltaknak a fővárosi múzeum érdekében való értékesítéséről. Egész kis programot dolgozott ki ennek a múzeumnak a fejlesztésére és gazdagítására rendszeres kutatások útján s nem egy olyan eszmét vet fel, a mely élénk muzeológiai érzékre vált s megvalósítva nagy hasznára válnék a Fővárosi Múzeumnak.

A „Jó Pajtás”. Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermeklapja legújabb, május 4-iki számába Ábrányi Emil és Lampérth Géza irtak verset, Zsoldos László mulatságos kis szindarabot, Sebők Zsigmond folytatja A milliók és szími regényét. Munka Kornélia meséjét, Gyula bácsi, érdekességeket mond el az állatkertől, Zsiga bácsi kedves mókáinak egyikével szórakoztat, Hákos Viktor folytatja regényét. A rejtvények, szerkesztői üzenetek egészítik ki a szám gazdag tartalmát. A „Jó Pajtás”-t a Franklin-Társulat adja ki, előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, félévre 5 korona, egész évre 10 korona, egyes szám ára 20 fillér. Mutatványszámot kívánatra küld a kiadót. (IV. ker. Egyetem-utca 4.)

Új könyvek.

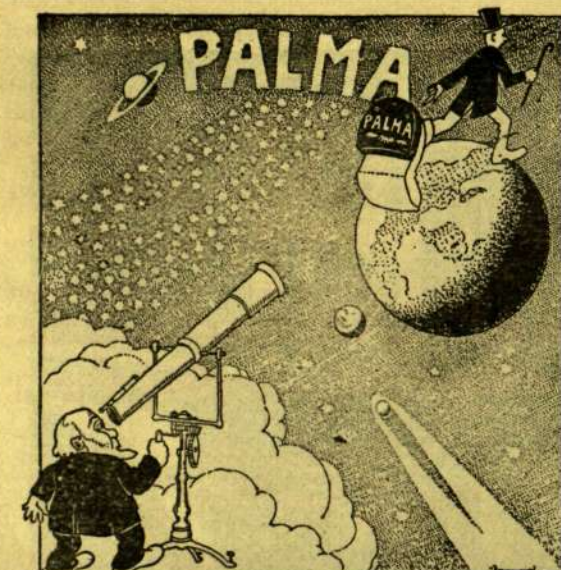
A mi városunk. Irták Pásztor Mihály és Relle Pál. Budapest, Singer és Wolfner.

A pástói pap. Színmű 4 felvonásban, írta Jakab Ödön. Budapest, Lampel R. (Wodianer F. és fia) Fővárosi Színházak Műsora; ára 60 fillér.

A felsőolvasorsági városi múzeumok és a székesfővárosi múzeum. Irtá dr. Krenmer Dezső. Budapest, Politzer Zsigmond; ára 80 fillér.

Ágyban fekvő betegek,

a kik nagyon válogatással válnak, a „Kufeké”-ben oly tápszer nyerne, a mely minden igénynek megfelel. A „Kufeké” étvágygerjesztő és elősegíti az emésztést, erősíti a testet és gyarapítja a súlyt. Sokféleképpen lehet alkalmazni és tartósan eltartható. A 107 receptből álló szakácskönyvet minden érdeklődő ingyen kaphatja meg a 55 győttárakban vagy a drogériákban.

Vadászterületet keresek Budapestől 2-3 órányira, a melynek a legmegelőbb és legnagyobb állományai. Csak is igen jó terület jöhet számításba. — Esetleg oly földterületet vagy, bérlet keresek, ki nekem a vadászati jogot bérlet adná, vagy jelenlegi vadászterülettel társulok. Követelték díjaztatnak. Cím: „Vasárnapi Ujság” kiadótársulatnak B. E. ur részére, Budapest, Egyetem-utca 4.

Magyar structoll-ipar!

Dus választék

Structoll, kócsag.

Gyári árak

Időnyújtásnak női kalapdíszekben

GUTTMANN ANTAL

Budapest, IV., Szervita-tér 8. I. em.

Sütő-u. sarok. Telefon 91-13.

HALÁLOZÁSOK.

Eltunytak a közlebbi napokban: WINDISCH-GRATZ RÓBERT herceg, nyug. huszárkapitány 82 éves korában Bécsben. — Sepsikillényi CZARÓ KÁROLY nyug. honvédörnag, 75 éves korában Dévén. — Gyurassi GYURIS ELEK ügyvéd, Baranya vármegye árvaszéki úrnő, 68 éves korában Pécsen. — BEZSÁN JÓZSEF gyulai görög keleti lelkész, szentszéki úrnő, a gyulai lelkesi kar nevezte 66 éves korában Gyulán. — FITTLER FERENCZ nyug. őrsékuradalmi fővezény 78 éves korában Kálcsán. — SCHUBIKO JÓZSEF uradalmi számvevő 78 éves korában Árvaváralján. — Dr. KEO JENŐ orvos, 75 éves korában Komáromban. — Urjai CSÁK ÖDÖN, a Rimamurány-salgótarjáni vasúti részvénytársaság salgótarjáni acél-gyárának pénztárosa, 61 éves korában Miskolcon. — DRÁSKÓCI, JORDÁNfalvi és dolnai DNÁSKÓCZ LÁSZLÓ, Gőmörvármegye nyug. főszolgabírája, volt országgyűlési képviselő 55 éves korában Feleden. — EHRMANN LEÓ, a magyar faiparnak kiváló képviselője 44 éves korában Budapest. — FRANKÓ GUSZTÁV, 36 éves korában Turkeven. — Várdotfalvi PETRESS GYULA, 27 éves korában Csik-Várdotfalván. — PADÁNYI GYULÁS ATTILA Miskolcon. — KÉKIS AMBRUS, rendházi gazda, 26 éves korában Vácson.

Özv. nemeskéri KISS FERENCZNE szül. bonyhádi Percezel Paulina, széles körben ismert és tisztelt matrona, 90 éves korában Czecczen. — Özv. GEMPERLE ANTALNÉ, szül. Antal Katalin, 83 éves korában Kecskeméten. — Özv. WILDT JOZSEFNE, szül. Czirják Karolina, 81 éves korában Déván. — Özv. NÉMETH IONÁCZNE, szül. Rottenbiller Hermína, 76 éves korában Kiskunlacházán. — Özv. GASZNER BÉLÁNÉ, szül. Baternay Teréz, 76 éves korában. — Özv. SZALAY KÁROLYNÉ, szül. Jánososi Erzsébet, 75 éves korában Sárospatakon. — Özv. nemes KRAMMER FERENCZNE, szül. krucsi és nádófi Kontsay Anna, 74 éves korában Máramaroson. — Idősb. RITTINGER JOZSEFNE, szül. Frisch Mária, volt gyárvarosi telekbiro és 1848-49. honvédtüzemester özvegye, 72 éves korában Temesváron. — Özv. KALIX JOZSEFNE, szül. Marschall Emma, 71 éves korában Pécczen. — Özv. KROPÁTSCHKE HIPOLITNÉ, szül. szentgerliczei Gaál Vilma, 66 éves korában Guradobrán. — Özv. DOBÓ ISTVÁNNÉ, szül. Imrey Amália, 65 éves korában Vácson. — Özv. RADITZ SÁNDORNÉ, szül. König Mária, 60 éves korában Budapest. — Özv. zerdahelyi SZERDAHELYI SÁNDORNÉ, szül. Rózmeherszky Pirokka, 47 éves korában Micskén. — CSETE SÁNDORNÉ, szül. Kani-

zsai Adó, 27 éves korában Magyaróváron. — NEMES MARGITKA, 16 éves korában.

EGYVELEG.

* Nők a tudományos pályán. Pulitzer, Amerikába került és ott millióssá lett honfitársunk, tavaly hunyt el, Kolumbiában egyetemet alapított, azzal a kikötéssel, hogy oda minden nőt fel kell venni, a ki tanulni akar. Az egyetemet már meg is nyitották és nem kevesebb, mint 115 nő hallgató iratkozott be. Általában újabb időben az amerikai nők seregesen tudnak a tudományos pályára. Jelenleg ugyan 114,700 ügyvéd közül csak 1000, 134,000 orvos közt pedig csak 7400 nő van, de számuk pár év múlva jelentékenyen meg fog növekedni, mert az összes amerikai egyetemeken a nő-hallgatók száma felül van az ötezeren. Az irodalom terén sokkal több a nő, és pedig az 1836 író közül majdnem a fele, 2616 a gyengébb nemhez tartozik. Az amerikai szurnalisztikában is jelentékeny helyet foglalnak el a hölgyek. 1870-ben még csak 35 volt a női újságírók száma, ma pedig 2200-nál több van, vagyis száz férfi újságíróra 7 újságíró hölgy esik.

* A burgonya több mint háromnegyed részben vizet tartalmaz és csak kevés fehérjét. A ki csak krumpalit élne munka mellett, legalább öt kilót kellene ennie belőle, hogy megfelelő fehérje jusson a testének.

Azok a szépségcsodák, melyeket Madame Roza Schaffer, Wien, XIX/2. forgalomba hoz, az egész művelt világon kétségtelenül a legjobb készítményeknek vannak elismerve, mert szinte a csodával határos az az eredmény, amit a Poudre ravante, Crème és Eau-val elérünk, ezeknek tehát egy tonlett asztal-

Steckenpferd lilimonteszappan

BERGMANN & CO. gyártmánya TETSCHEN a. E. elérhetetlen hatású szappalok elvonatására és nekilözhetetlen szer arcz- és bőrpórlására, mit számtalan elismerőlevellel bizonyítottunk. Gyógytárakban, drogériákban, illatszerek és fodrász üzletekben 80 fillért kapható. Szentgyörgyi lilimonteszappan női kézfőrlésre a Bergmann „Mona” lilimonteszappan, mely tubusokban 70 fillért mindenütt kapható.

Ridikul és bőráru

gyári PAPK JÓZSEF cs. és kir. udv. szállító bőráru gyártóval, Bpest, Bakóci-út 11.

Wiktorin

VEZETÉK NÉLKÜLI

100 gyertyafény erős, óránkénti világításra 3-5 fillérbe kerül, nincs kandéza, bárholra vihető s szemmel körülmények között fel nem robbanhat.

Állandó kiállítás

megtekinthető, minden vételkötelezettség nélkül

WIKTORIN ÉS TÁRSA Bpest,

VIII., kerület, Baross-utca 1. szám.

Arjegyék ingyen és bérmentve.

Ki akar egy órát ingyen?

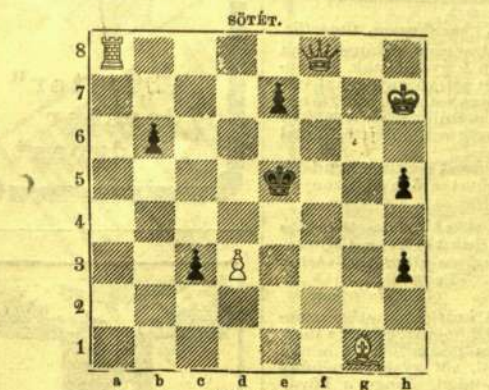
Hegy a mi kitűnő zsebszóróinkat mindenütt megismeretessük, 5000 órát osztunk szét ingyen. Küldje be pontos címét csak egy levelezőlapra a következő irányzatra:

Jakob König, Wien III/2

Postamt 45, Fach 230.

SAKKJÁTÉK.

2847. számú feladvány Traxler Károlytól, Bécs.

Világos indul és a harmadik lépésre mattot ad.

A 2840. számú feladvány megfejtése Traxler Károlytól.

Világos. Sötét. Világos. a. Sötét.

1. V8-h6 c6-c5 1. V8-g7 f7-e6

2. Fg1-h2 f7-e6 2. V8-g7 f7-e6

b. c. Kc5-d5 Kc5-f5

2. Ba8-a5 stb. 2. Fg1-h2 stb.

d. e. f. g. h.

1. Ba8-a5 f7-e6 1. Ba8-a5 f7-e6

2. Ba8-a5 f7-e6 2. Ba8-a5 f7-e6

A 2841. számú feladvány megfejtése Erlin Konrádtól.

Világos. Sötét. Világos. a. Sötét.

1. V8-h6 Kd4-e5 1. V8-h6 Kd4-e5

2. V8-h6 stb. 2. V8-h6 stb.

b. c. d. e. f. g. h.

1. V8-h6 Kd4-e5 1. V8-h6 Kd4-e5

2. V8-h6 Kd4-e5 2. V8-h6 Kd4-e5

Helyesen fejtették meg: Merényi Lajos. — Geist József és Stark Vilmos. — A „Budapesti Sakk-kör”. — A „Budapesti ILL. ker. Sakk-kör”. — Ludányi Antal. — Wysocki Pál. — Beer Már. — Gottlieb István (Budapest)

SALVATOR

kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és légzési szervek hurutjainál kitűnő hatása. — Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

SCHULTES ÁGOST

Szajnye-Lipóci Salvatorforrás-vállalat, Budapest, V., Rudolf-rakpart 8.

+ SOVÁNSÁG. +

XXX-ik magyar királyi

jótekonyczelú államsorsjáték.

Főnyeremény 200,000 korona készpénzben.

Húzás visszavonhatatlanul 1913 május 15.

Egy sorsjegy ára 4 kor.

Sorsjegyek az összeg előzetes beküldése mellett a magyar kir. lottóhivatali igazgatóságtól Budapest (Vámpalota) portmentesen külföldre, ezenkívül kaphatók valamennyi posta-, adó-, vám- és söhivatalnál, az összes vasúti állomásokon s a legtöbb dohányüzletben és váltóüzletben. Játéktervet ingyen és bérmentve küld.

A m. kir. Lottóhivatali igazgatóság.

Női

A Pozsonyi Kereskedelmi és Iparkamarától fenntartott nyilvános, három évfolyamu

FELSŐ KERESKEDELMi ISKOLA

POZSONYBAN.

Értékteljes vizsgák. Állásajánlatok. Intézkedések. Értékteljes vizsgák. Állásajánlatok. Intézkedések.

Lohr Mária (Kronfusz)

Gyár és főüzlet: VIII., Baross-u. 55.

A főváros első és legrégibb csipkegyártó, egytiszta és kellemes gyári intézete.

Fiók: II., Fő-utca 27. IV., Bakóci-út 6. V., Kecksméti-utca 14. V., Harmadcsad-u. 4. VI., Teréz-körút 39. VI., Andrássy-út 16. VIII., József-körút 2.

UJ-VUKOVÁRI

arctisztító kenőcs

uj vukovári

bőrszépítő szappan és puder

Egy nagy tégely ára 1 K 60 L, kisebb 1 K, szappan 1 K, puder 1 K. Utánabbiak árájuknak! Csak Krajcsovics által Vukováron készített kenőcs valódi. Minden tégelyen Krajcsovics és kétféle arctisztító látható.

Főraktár: Budapest, Király-u. 42. és Andrássy-út 26. Török József gyógyszerár.

A már 53 év óta dicsekedtemmel tudom, s a 71012. sz. Belsőminisiteri felirat követelményeinek teljesen megfelel

Tiszta aluminium, szép, egészséges és tartós

POLGÁRI KONYHAKÉSZLET

tiszta aluminiumból, 6 személyre, mely 25 darab praktikus tárgyakból áll, minden háztartásban nélkülözhetetlen

Ára komplett 40 korona.

1 fazék 10 cm	1 lábas 12 cm	1 tojásütő	1 fedő 16 cm	1 kenyérsütő
1 „ 12 „	1 „ 14 „	1 omlettstűtő	1 „ 18 „	1 moró
1 „ 14 „	1 „ 16 „	1 tejszpenyő	1 „ 20 „	1 habverő
1 „ 16 „	1 „ 18 „	1 fedő 12 cm	1 pecsenyesütő	1 citromnyomó
1 „ 18 „	1 „ 20 „	1 „ 14 „	1 ökraszemsütő 4 sz.	1 teaszűrő

Hozzá állvány keményfából darabja 6 korona.

Nagy konyhakészlet, K 60
ne néz min. II. ábra szerint

Urasági konyhakészlet, K 100
különösen nehez min. III.

Tiszta aluminium
Fazék.

1 liter	K 1-70
1½ liter	K 2-20
2½ liter	K 2-70
3½ liter	K 3-60
5 liter	K 4-50

Tiszta aluminium
Lábas.

¾ liter	K 1-20
1 liter	K 1-50
1½ liter	K 1-80
2 liter	K 2-20
2½ liter	K 3-

Tiszta aluminium
Tojásstűtő.

12 cm	K —90
14 cm	K 1-20
16 cm	K 1-50
18 cm	K 1-80

Tiszta aluminium
fedő.

12 cm	K —85
14 cm	K —60
16 cm	K 1-
18 cm	K 1-20

Aluminium-társaság

Wien, I., Kärntnerstr. 28.

NAGY KÉPES ÁRJEGYZÉK:

- I. oszt. Háztartási cikkek.
- II. oszt. Asztalkészlet, evőeszközök.
- III. oszt. Utazási és turistacikkek.
- IV. oszt. Ajándéktárgyak és udvarságok.

Tátra-Gánóc

gyógyfürdő

természetes szénsavdús forrásával kitűnő gyógyhatású.

Méltányos árak. Penzió. Olcsó, száraz szobák. Kötő női ellátás. Figyelmességgel. Posta, távirat, telefon, állandó esendő. Vasúti állomás. Gyorsvonatok feltételek megállójához június 15-ikétől.

Állandó fürdőorvos Budapestről.

Prospektust és minden egyéb felvilágosítást díjtalanul azonnal küld.

Fürdőgondnokság, Gánóc-fürdő.

Szívbeteg. Rheumatizmus. Kőszék. Vesebeteg. Női bajok. Neuropathia. Gyomorbántalmak Angol-kór esetében.

MARGIT-CRÉME

Margit-szappan 70 fillér.

Margit-poudre 1 K 20 fillér.

A főrangú hölgyek kedvenc szappánja, az egész világon el van terjedve. Paratlan hatása szerencsés összehatásában rejlik. A bőr azonnal felpezsdül és kiváló hatása már pár óra leforgása alatt észlelhető. Mivel a Margit-crém nem tartalmaz színezéket, nem irritálja a bőrt, hanem tisztítja és hamisítja. Több ezer évi tapasztalattal bizonyították, hogy a Margit-crém a legbiztonságosabb és leghatékonyabb, mert csak ilyen készítménnyel tudják a készítő mindenemű felelősségét. A Margit-crém ártalmatlan, színtelen, vegyszermentes, amely a különféle ártalmak feltűnését kelti. Ára 1 kor.

Gyártja Földes Kelemen laboratoriuma Aradon. Kapható minden gyógyszerárban, illatszert- és droguüzletben.

Valódi brünni szövetek

az 1913. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény 7 kor. 3.10 m. hosszú 1 szelvény 10 kor. teljes férfiruhához 1 szelvény 15 kor. (kabát, nadrág, és mellény) 1 szelvény 17 kor. elegendő, csak 1 szelvény 20 kor.

Egy szelvényt lehet szalonruhához 20. — K-ért, szintegy felöltőszövetet, turistalódot, selyemkamarni, női kosztum szöveteket stb. gyári áron kívül, mint megbízható és szolid cég mindenki ismeri postai úton is.

Siegel-Imhof Brünn

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök a melyeket a magánévek élvez, ha szövet-szerkeztét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékeny. Szabott, legolcsóbb árak. Örökös választás. Minthogy ügyes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban.

Polenai gyógyforrás

Bereg megye. Elsőrangú diatikus víz: legújabb asztali ital. Nagyművű lithiumtartalmával fogva rendkívül gyógyhatású. Különösen: gyomorbajok, étvágytalanság, a gyomor- és bél krónikus hurutja, köszvény, vese, hólyag és vizelet szervek bajainál. MEGRENDELHETŐ: Schönborn-Buchheim gróf uradalmi ásványvízek berleségénél, Szolváron.

VARASD-TÖPLITZ

kénés gyógyforrás (Horvát-ország).

Vasut, posta-, telefon- és távirat-állomás. Új gyógyszálloda világvilágítással, kényelmes radio-actív tartalmú kénés hóforrás + 58 C°. — Ajánlva: kőszvény, csusz és ischias stb.-nél. Ivóku-

rák makacs torok-, gége-, mell-, máj-, gyomor- és bélbántalmaknál. — Elektromos massage. — Iszap-szénsavas és napfürdők. — Egész éven át nyitva. — Modern kényelem. — Új szállodák. — Mesés környék. — Katonazene. — Prospektus ingyen és bérmentve. FÜRDŐORVOS: DR. LOCHERT J.

+ Elzsírosodás, + elhízás

megelőzhető a TONKOLA-áttal. Kötőanyag az aranyáram-jellel és diatikus oklevéllel. Nincs több erős érzés, kevés csipő, hanem karcsú, elegáns és graciózus alak. Nem gyógy-szer, nem titkos szer, eredetileg asztali ital, elhízást okoz, de az elhízást megelőzi. Nem kell diéta, nem kell az ételmódot megváltoztatni. Tökéletes hatás. Ára 3 kor. postán, vagy utánvéttel. Gár. P. P. Franz Steiner & Co., Berlin 31. Königsplatzstrasse 85. Főraktár: székely Török József, Budapest, VI. kor., Király-utca 12.

SZOBRÁNCZ

GYÓGYFÜRDŐ Ungváron.

Glaubersós, hideg, kénés, sós víz. Gyomor- és májbetegségek magyar Karlsbadja.

Fürdőidény: május 15-től szeptember 15-ig. Előidény: május 15-től június 1-ig. Utóidény: szeptember 1-től szeptember 15-ig. 30 % áruengedményről a lakásoknál.

Ez a maga nemében páratlan gyógyvíz, mint ivógyógyászati biztos segélyt nyújt gyomor- és bélbajoknál s alhasi pangásoknál, makacs székrekedéseknek enyhén, oldólag hat, májbajoknál, epehólyag és epevezeték ellen. Vértisztító hatású: székrekedések, hidegek, gutaütési rohamoknál vérvonólag, felszívólag hat, csúszos és kőszéves bántalmaknál e kör okozta erjedés termékeire, elrakódásokra az izületekben, azok oldására és kitisztítására hat. Kövérség, szívbaj, elhízás ellen, cukorbetegségek, vesebajoknál nagy a csúszás, mint a fehérvérkiválasztás gyorsan és kedvezően befolyásolja.

Minthát különféle izüdmányokat, daganatokat, izületi és csontbántalmakat, csontszétkezdéseket osztja. Gőrvénykóros daganatok, fekélyek ellen, méh és méh közötti izüdmányok, hashártya izüdmányok felszívódását elősegíti, a legkülönfélébb makacs idült bőrbetegségek ellen bámulatos gyorsan hat.

Vasúti állomás: az Alföldről és Pest felől jövőknek Ungvár, a fürdők és illetve Kassa felől jövőknek Nagy-Mihály, honnan kényelmes bérkocsikon 1 és 1/2 óra alatt elérhető.

A víz otthon is sikerrel használható. Ára: egy nagy láda 40 üveggel 20 kor., kis láda 20 üveggel 11 kor. A víz a vasuton szállítási kedvezményben részesül.

Megrendelések és tudakozások: «Szobráncz gyógyfürdő» igazgatóságának Szobráncz gyógyfürdő» címzendők. Posta- és távirat-állomás helyben. A fürdő igazgató-örvosa: Dr. Russay Gábor Lajos. A fürdő igazgatósága.

MARGIT

gyógyfürdő — (Bereg megye.)

A gyomor, belek, hólyag és különösen a légzőszervek hurutos bántalmainál igen jó hatás még akkor is, ha vérzéses esete forog fenn.

Megrendelhető: EDESKUTY L.-nál Budapestben és a forrás kezelőegységénél Munkácsen.

Tátra-Virágölgy

A Tátra lábánál, szőlő és portól védett klimatikus gyógy- és nyaralóhely, vizgyógyintézet. Tátra város közepén, közel a Dobsinai Jégbarlang legérdekesebb útjához érhető el. Omnibus közlekedés minden vonat-hoz. Javulva: Basedow, neurasthenia, vérszegénység, sipkór, idegesség, gyomor- és bélbajok stb. betegségek. Fürdőorvos Dr. Payer Ervin sebész-műtő Budapestről.

Állami hivatalnokok az elő- és utóidényben szobárából 50 % engedményt élveznek.

Étkezés naponta a penzióban: reggel 2, délután 4 és este 2 fogás 5 korona. — Kívánatra prospektust küld. Tátra-Virágölgy gondnoksága.

CSIZFÜRDŐ

A kontinens legerősebb jódbrom forrása nagy rádióaktivitással. Megelőző gyógyeredmények. Fürdő megnyitása május hó 1-én. Melegfürdők, hidegvízgyógyászati, izüdmányok, szénsavas-fürdők és az összes hidropathiai gyógyászatok. Modern ujjtások. Kényelmes, olcsó lakások, szanatórium, szórakozások. Államhivatalnokok és katonatiszteknek elő-utóidényben 50 % engedmény. Csizváz házál történeti évkönyvhez rendelhető a forrásnál és Edecskuty L. lakásában, Budapestben. Prospektust szívesen küld a fürdő-igazgatóság. Posta, távirat, telefon, vasut-állomás helyben. Fürdőorvosok: dr. Kallós Jenő, dr. Fazár László.

TOBELRAD

GYÓGYFÜRDŐ-SZANATÓRIUM Graz mellett

Radiumoz gyógyfürdők, ivó- és fürdők. — Oléttis gyógy-kezelések, hideg- és szőlőfürdők. — Nap- és léghidrák és az összes természetes gyógyászatok. — Gyomor- és bélbetegségek, reumások, köszvényesek, ideggyógyászati, ideggyógyászati gyógyhelyek. — Egyéni gyógykezelés dr. KURT LINWERT kiváló szülész, vezetője mellett. — Mérsékelt árak, külön felszereltségek nélkül. — Magyar orvos, magyar levelezés és prospektus. Sürgöny- és levélközlemény: Tobelrad bel Graz. Megnyitott április 15-én. Előidényben külön kedvezmény.

TÁTRALOMNICZ

Lomnicz-szálló. Bethlen-ház (július 1-én.) Szezon május 31-től. Lőverseny, nemzetközi galamblovászat, tennis és golf. Klimatikus gyógyhely, modern szanatóriummal az igazgatóság kezelésében. Posta. Telefon. Automobilok. Prospektust ingyen küld az igazgatóság.

Palota-szálló

KORONAHEGY-FÜRDŐ (kénforrásokkal)

PARÁD

GYÓGYFÜRDŐ

Évad május 15-től szept. végéig.

Károlyi Mihály gróf tulajdona, Heves megyében, vastimsós fürdőkkel és hidegvízgyógyintézetekkel, érvényes kénés savanyúvíz, természetes ásvány és vastartalmú vizek. Kiváló jó hatású. — Víz, gyomor- és májbajoknál, gyengeségnél ismeretes. Tiszta, egyhegyi levegő, sport, kirándulások. Modern kényelemmel berendezett szállodákban 173 szoba áll a vendégek befogadására. Kötő ételmezés mérsékelt árak mellett. A fővárd június hó 21-től augusztus 31-ig tart. Fürdőkabinok és folyosók gőzfűtéssel vannak ellátva. Az egész fürdőtelep és a lakások villanyvilágítással vannak ellátva. Kényelmes automobil-közlekedés. — Prospektussal és bármilyen felvilágosítással készségesen szolgál a fürdőigazgatóság. Elő- és utóidényben a lakások 50 % -kal olcsóbbak az állandó vendékeknek.

19. SZ. 1913. (60. ÉVFOLYAM.)

SZERKESZTŐ HOITSY PÁL

BUDAPEST, MÁJUS 11.

Szerkesztési iroda: IV. Vármegye-utca 11. Kiadóhivatal: IV. Egyetem-utca 4.

Egyes szám ára 40 fillér.

Előfizetési feltételek: Egészévre — 20 korona. Félévre — 10 korona. Negyedévre — 5 korona.

A «Vasárnapi Ujság»-val előfizetőknek 1 koronával kedvezmény jár.

Külföldi előfizetésekhöz a postailag meghatározott viteldi is csatolandó.

AZ OROSZLÁN-KÖLYÖK ÉS DAKJÁJA. — Kittenberger Kálmán eredeti felvétele.

(Minden jog fenntartva.)